

W_{ET}

MAATSCHAPPELIJKE

ONDERSTEUNING

Beleidsplan 2008 – 2011:

“Het neje Noaberschap”

Gemeente Borne
7 oktober 2008

Inhoudsopgave	blz.
1. Inleiding	3
2. Wat betekent de Wmo voor de gemeente Borne?	5
3. Wat voor gemeente zijn we nu ?	9
3.1 Bestaande beleidsnota's, projecten, activiteiten	9
3.2 Voorzieningen	9
3.3 Profiel van de gemeente	9
3.4 Interne organisatie	10
3.5 Financiën	12
4. Wat voor gemeente willen we zijn?	13
4.1 Doelstelling	13
4.2 Het neje noaberschap	14
4.3 Burgerparticipatie	15
4.4 Instrumenten	15
5. Wat gaan we doen?	16
5.1 Prestatieveld 1	17
5.2 Prestatieveld 2	22
5.3 Prestatieveld 3	25
5.4 Prestatieveld 4	28
5.5 Prestatieveld 5	31
5.6 Prestatieveld 6	34
5.7 Prestatievelden 7, 8 en 9	37
5.8 Participatie en verantwoording	43
6. Financiële middelen	44
Bijlage 1: prestatievelden Wmo	
Bijlage 2: wetten die (gedeeltelijk) zijn opgegaan in de Wmo	
Bijlage 3: bestaande nota's	
Bijlage 4: subsidielijst 2008	
Bijlage 5: raadsbesluit Wmo-beleidsplan en nota "Mantelzorg en mantelzorgondersteuning 2008-2011" 7 oktober 2008 en 11 november 2008	
Begrippenlijst	

1. Inleiding

In het sturingsconcept van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) neemt het beleidsplan een centrale plaats in. Artikel 3 verplicht de gemeenteraad telkens voor een periode van ten hoogste vier jaar een plan op te stellen. De periode van vier jaar sluit aan bij artikel 110 van de Gemeentewet en bij andere planverplichtingen voor gemeenten. In de Wet collectieve preventie volksgezondheid (Wcpv) is bijvoorbeeld bepaald dat de gemeente elke vier jaar een nota volksgezondheid opstelt.

Het beleidsplan beperkt zich uiteraard niet tot de vraag, welke individuele voorzieningen verleend zullen worden. Het geeft de burger weliswaar een basis om zijn (lokale) rechten te kennen als het gaat om individuele voorzieningen, waarbij de in artikel 5 van de Wmo neergelegde plicht om een verordening te maken voor de individuele voorzieningen deze rechten nader omschrijft. De gemeente Borne heeft zo'n verordening voor individuele voorzieningen, deze is eind 2006 door de gemeenteraad vastgesteld.

Het beleidsplan is vooral een document waarin aandacht wordt besteed aan het totale beleid van de gemeente op het gebied van maatschappelijke ondersteuning. Het gaat daarbij niet alleen om het beleid op de afzonderlijke onderdelen, maar ook om de onderdelen in hun onderlinge samenhang. Het beleidsplan is voor de burger van belang om zich een beeld te vormen van het gemeentelijke beleid in brede zin. Het kan voor de burger daarnaast een document zijn aan de hand waarvan hij, in combinatie met de door de gemeente gepubliceerde gegevens ingevolge artikel 9 van de Wmo (klanttevredenheidsonderzoek en door het ministerie aangewezen gegevens), kan zien wat ervan terecht is gekomen. De Wmo verplicht de gemeente in het plan niet alleen de hoofdzaken van beleid aan te geven, maar tevens te vermelden wat de gemeentelijke doelstellingen zijn, hoe het beleid zal worden uitgevoerd en welke resultaten de gemeente wil behalen. Daarnaast kent de wet nog een verplichting voor de gemeente om ten aanzien van deze beleidsvorming advies te vragen van burgers en belangenorganisaties. In Borne is daartoe het Wmo-platform geïnstalleerd.

De Wet maatschappelijke ondersteuning eist van de gemeente:

- a. de gemeenteraad stelt één of meer plannen vast, die richting geven aan de door de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders te nemen beslissingen betreffende maatschappelijke ondersteuning;
- b. de gemeenteraad stelt het plan telkens voor een periode van ten hoogste vier jaren vast; het plan kan tussentijds gewijzigd worden;
- c. het plan bevat de hoofdzaken van het door de gemeente te voeren beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning en
- d. in het plan wordt in ieder geval aangegeven:
 - wat de gemeentelijke **doelstellingen** zijn op de diverse onderdelen van maatschappelijke ondersteuning (9 prestatievelden, zie bijlage 1);
 - hoe het **samenhangende beleid** betreffende maatschappelijke ondersteuning zal worden uitgevoerd en welke acties in de door het plan bestreken periode zullen worden ondernomen;
 - welke **resultaten** de gemeente in de door het plan bestreken periode wenst te behalen;
 - welke maatregelen de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders nemen om de **kwaliteit** te borgen van de wijze waarop de maatschappelijke ondersteuning wordt uitgevoerd;
 - welke maatregelen de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders nemen om de **keuzevrijheid** te bevorderen met betrekking tot de activiteiten van maatschappelijke ondersteuning.

De Wmo is een brede, decentrale participatiewet die tot doel heeft zo veel mogelijk mensen - oud en jong, gehandicapt en niet-gehandicapt, autochtoon en allochtoon, mét en zonder problemen - te laten meedoen in de samenleving. Eigen verantwoordelijkheid en maatschappelijke participatie, ondersteuning en een stimulerende omgeving zijn hierin kernbegrippen.

Voor wie echter niet in staat is om op eigen kracht aan de samenleving deel te nemen en wanneer ondersteuning door vrijwilligersorganisaties en naasten (bijvoorbeeld mantelzorg) geen uitkomst biedt, bepaalt de Wmo dat gemeenten een brede verantwoordelijkheid krijgen voor deze burgers.

De Wmo is een kaderwet waarin algemene functies zijn benoemd: in algemene termen is aangegeven op welke gebieden de gemeente een voorzieningenbeleid moet opzetten. Welke voorzieningen de gemeente op dat terrein realiseert is een zaak van gemeentelijke besluitvorming. Met de Wmo wordt de beleidsvrijheid van gemeenten bevorderd.

De Wmo biedt meer dan het verstrekken van een individuele voorziening zoals hulp bij het huishouden. Het gaat om het opbouwen van brede netwerken en het stimuleren van onderlinge betrokkenheid. Het is de uitdaging om daarbij te komen tot nieuwe wegen. Om kwetsbare burgers beter te betrekken en betere vormen van algemene en individuele voorzieningen te kunnen bieden.

Compenseren is een belangrijk begrip binnen de Wmo. De meer aanspraakgerichte vragen (waar heeft een cliënt recht op gelet op het aanbod van de gemeente of een andere organisatie.....) zullen moeten worden omgebogen naar vragen om compensatie (wat kan de gemeente of een andere organisatie bieden om de belemmeringen te helpen oplossen, gelet op de vraag van de cliënt).

Juist de Wmo biedt ook kansen voor verbindingen tussen de prestatievelden binnen de Wmo (bijvoorbeeld verdieping met lokaal sportbeleid), tussen de Wmo en de Wet werk en bijstand (Wwb), de Wet inburgering (Wi) en overige beleidsvelden (zoals wonen en veiligheid). Inherent aan de Wmo is de noodzaak om integraal en inclusief te denken bij het formuleren van beleid over de volle breedte van gemeentelijke verantwoordelijkheden.

De gemeenteraad heeft 16 februari 2006 de "Beleidsnotitie Wmo: informatie en advies, cliëntondersteuning, cliëntenparticipatie en individuele voorzieningen" vastgesteld. Dit was de uitwerking van het zogenoemde "smalle scenario" waarbij de prestatievelden 3 en 6 zijn uitgewerkt. Het ging hierbij om het uitwerken van het Wmo-loket en het verstrekken van de individuele voorzieningen (vervoersvoorzieningen, woningaanpassingen, hulpmiddelen en hulp bij het huishouden). Op het gebied van cliëntenparticipatie is in september 2007 het Wmo-platform geïnstalleerd.

Dit beleidsplan is op interactieve wijze tot stand gekomen. In een eerste bijeenkomst (december 2007) is o.a. met leden van het Wmo-platform, wijk- en buurtverenigingen en ketenpartners zoals Stichting Woonbeheer Borne, Welzijn Ouderen Borne, Steunpunt Informele Zorg en Stichting Welzijn en Cultuur De Bijenkorf, gediscussieerd over de visie en uitgangspunten van de Wmo. In de drie daarop volgende deelbijeenkomsten zijn clusters van prestatievelden besproken. In februari 2008 betrof het de prestatievelden 1 (het bevorderen van sociale samenhang en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten), 4 (het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers) en 5 (het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en / of een psychosociaal probleem). In maart kwam prestatieveld 2 ter sprake (op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met het opgroeien en ondersteuning van ouders met problemen met opvoeden). In april zijn tot slot de prestatievelden 7 (het bieden van maatschappelijke opvang, advies en steunpunten huiselijk geweld), 8 (het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ), met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen) en 9 (het voeren van verslavingsbeleid) besproken. Voor al deze bijeenkomsten zijn de desbetreffende professionele organisaties, verenigingen en individuele burgers (via gerichte uitnodigingen, een oproep in de lokale krant en de web-site van de gemeente) uitgenodigd om mee te denken over het Wmo-beleid. Het Wmo-platform was bij alle bijeenkomsten en bij het opstellen van het Wmo-beleidsplan betrokken.

2. Wat betekent de Wmo voor de gemeente Borne?

Doelstelling en uitgangspunten van de Wmo

De Wmo heeft tot doel het herstel van de zelfredzaamheid van burgers en hen toerusten om te participeren in de samenleving. Dit geldt voor alle burgers, ongeacht hun eventuele zorgbehoefte. De Wmo wil samenhang in lokaal beleid en lokale uitvoering bevorderen en noodzakelijke en laagdrempelige ondersteuning dichtbij de burger realiseren dan wel verbeteren.

De Wmo kent de volgende algemene uitgangspunten:

1. de eigen, individuele verantwoordelijkheid staat voorop; iedere burger is zelf verantwoordelijk voor het regelen van zaken die nodig zijn om te participeren, in overleg met en met steun van zijn eigen sociale netwerk;
2. het "neje noaberschap" is belangrijk: burgers zijn niet alleen verantwoordelijk voor zichzelf maar ook voor elkaar; waar nodig wordt men geacht elkaar te helpen, de gemeentelijke overheid stimuleert en faciliteert dit waar nodig;
3. algemene lokale voorzieningen zijn beschikbaar; de gemeente voorziet in een collectief ondersteuningsaanbod waar alle burgers gebruik van kunnen maken; in dit kader moet gedacht worden aan instellingen voor sociaal-cultureel werk, algemeen maatschappelijk werk, sport en cultuur;
4. individuele voorzieningen worden aangeboden; de gemeente voorziet in een persoonsgericht ondersteuningsaanbod voor kwetsbare burgers die, ondanks eigen inspanningen en ondanks ondersteuning van derden, geen oplossingen kunnen vinden; dit kan liggen op vele levensterreinen die te maken hebben met zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie zoals bevorderen van mobiliteit, woningaanpassingen, hulp bij het huishouden, praktische hulp en dagbesteding;
5. een grote mate van beleidsvrijheid voor de gemeente; de gemeente is vrij om binnen de aangegeven kaders te kiezen welke lokale voorzieningen een bijdrage kunnen leveren en welke zij wil ondersteunen; de gemeente wordt verantwoordelijk voor de toegankelijkheid, betaalbaarheid en kwaliteit van deze voorzieningen;
6. de gemeente stelt het eigen Wmo-beleid vast in samenspraak met de eigen burgers en de lokale politiek; het beleid wordt vastgelegd in verordeningen en
7. de gemeente voert de regie over een samenhangend stelsel van wonen, zorg en welzijn op lokaal niveau.

Visie op de Wmo

Een visie kan worden gedefinieerd als een vergezicht, een droom van een ideale werkelijkheid, die dient als inspiratie voor de te kiezen richting waarin ontwikkelingen moeten plaatsvinden. Een visie kent altijd een lange termijn perspectief. Hoewel een gemeente geen op winst gerichte onderneming is, kan wel worden gesteld dat zonder visie de resultaten onder de maat zullen blijven. Dat willen we natuurlijk niet, vandaar de behoefte om de visie van onze gemeente op maatschappelijke ondersteuning eenduidig en expliciet onder woorden te brengen. Deze algemene visie is de basis voor concrete doelstellingen per prestatieveld.

Borne kent de volgende visie op maatschappelijke ondersteuning.

Borne is een gemeente en gemeenschap waarin mensen, buurten (kernen), instanties en verenigingen zich bij elkaar betrokken voelen zoals in een Twentse noaberschap gebruikelijk. Naast onderlinge steun betekent het ook respect voor ieders eigenheid en verantwoordelijkheid binnen die betrokkenheid. Levenskeuzes worden gerespecteerd en de burgers blijven zo lang mogelijk in staat actief deel te nemen aan de samenleving en ontvangen daarvoor, indien nodig, steun vanuit de gemeenschap en/of instanties. Er is voldoende differentiatie in het aanbod van diensten, waardoor gebruikers van die diensten daadwerkelijk kunnen kiezen. Door samenwerking tussen en met ketenpartners kan de gemeente zich beperken tot een stimulerende, faciliterende en regisserende rol, gericht op de zorg om iedereen te bereiken en te betrekken.

Missie van de Wmo

Uit een visie volgt een missie: de opdracht die je jezelf stelt om te werken aan de verwezenlijking van je droom (visie). De missie kent dezelfde termijn als de visie, maar geeft meer inhoud aan de te ondernemen stappen.

De gemeente Borne ziet het als haar missie om in de komende jaren te werken aan het verbeteren, vernieuwen en verdiepen van de maatschappelijke samenhang en de actieve participatie, zoals in de visie benoemd. Daartoe zal zij het initiatief nemen om mensen bij elkaar te brengen. Zij zal zoeken naar gemeenschappelijkheid in belangen en die gebruiken om de gewenste integratie en participatie te bereiken. Waar belangen uiteenlopen, zal de gemeente zoeken naar raakvlakken. Waar tegenstellingen zijn, zal de gemeente bruggen trachten te slaan of noodzakelijke keuzes maken. De gemeente draagt uit dat de leefbaarheid afhangt van de mate waarin medeverantwoordelijkheid feitelijk wordt vertaald naar meedoen. De gemeente stimuleert en faciliteert initiatieven die een bijdrage leveren aan het verbeteren van de gewenste gemeenschap. Die gewenste gemeenschap is een afgeleide van de omvattende visie, maar kan per kern (Borne, Zenderen, Hertme) verschillend ingevuld worden.

Motto van de Wmo

Aan een visie kan een motto worden verbonden. Het motto van de gemeente Borne is:

Niemand staat alleen!

Strategische uitgangspunten bij de Wmo voor de gemeente Borne

De volgende uitgangspunten worden bij de visie gehanteerd:

a. Klimaatversterking

Versterking van de saamhorigheid in de samenleving in de geest van de Wmo is een klimaatversterking:

- een klimaat van herkenning, erkenning, respect en vertrouwen;
- een klimaat dat binding en samenhang bevordert en het verantwoordelijkheidsgevoel stimuleert;
- een klimaat dat ruimte geeft en initiatieven van burgers en organisaties stimuleert.

Minder: Ieder voor zich.

Meer : Wij met ons (Wmo).

b. Het sociale beleid is voor alle Bornearen

De gemeente Borne ziet maatschappelijke ondersteuning als een hoofdthema van het sociale beleid. Maatschappelijke ondersteuning wordt gezien als een samenhangend lokaal stelsel van collectieve en individuele voorzieningen waarmee, uitgaande van ieders eigen verantwoordelijkheid, zorgvuldig wordt omgesprongen. Het voorwaardenscheppende sociale beleid is gericht op versterking van de gemeenschap, van de sociale samenhang, o.a. via de wijkgerichte aanpak. We werken aan een leefomgeving die schoon, heel en veilig is. Daarnaast hebben we een preventief beleid dat gericht is op het voorkomen van problemen. En een probleemgericht beleid dat gericht is op de aanpak en oplossing van ontstane problemen. Wij willen dat de algemene voorzieningen voor iedereen niet lijden onder de specifieke voorzieningen en verstrekkingen voor zorgbehoevenden.

c. De sterkste schouders dragen de zwaarste lasten

Het gemeentelijke beleid wordt gebouwd op solidariteit. Solidariteit tussen generaties, tussen mensen met een hoog inkomen en mensen met een laag inkomen, tussen mensen met een goede en mensen met een slechte gezondheid.

d. Preventie waar mogelijk

Het gemeentelijke preventieve beleid is gericht op drie niveaus:

- het voeren van algemeen beleid (bijv. voorlichting, sociale voorzieningen, sociale samenhang) waardoor de kans op uitval wordt verkleind;
- het tijdig signaleren van risicogroepen en beginnende problematiek en het voeren van risicogericht beleid (begeleiding, ondersteuning);

- het zodanig begeleiden van personen met problemen (bijv. opvoedproblemen of psychische problemen) dat verergering wordt tegengegaan en reïntegratie als zelfstandig deelnemer van de samenleving wordt gerealiseerd.

Goed preventief beleid kan dure vormen van zorg (intramuraal zorg) en dure verstrekkingen voorkomen of uitstellen.

e. **Startpunt is de eigen kracht**

De gemeente onderschrijft het uitgangspunt van de Wmo: "Niet leunen, maar steunen" en "de burger meer aanspreken op eigen verantwoordelijkheid". Deze werken echter alleen als mensen zelf in staat zijn ondersteuning te vinden en te regelen. Als mensen zelf deze verantwoordelijkheid aankunnen. Zelf doen en zelf betalen voorkomt een afhankelijkheid van de overheid. Daar waar de eigen kracht ophoudt, is een vangnet nodig. Dit vangnet wordt in eerste instantie geboden door de eigen omgeving, in tweede instantie door de omringende samenleving ("het neje noaberschap") en in de laatste plaats door de gemeente. Het bieden van een adequaat vangnetsysteem is de gemeentelijke kerntaak binnen de Wmo. Ondersteunende (algemene en individuele) voorzieningen zijn bedoeld om zoveel mogelijk de eigen regie te kunnen blijven voeren.

f. **Van gelijkheid naar maatwerk**

Kijken naar de mogelijkheden en onmogelijkheden van de individuele burger en zorg dragen voor voldoende differentiatie in het dienstenaanbod. Met maatwerk wordt het tekort voor "zo gewoon mogelijk meedoen aan de samenleving" gecompenseerd, conform de compensatieplicht van de gemeente. Maatwerk heeft gevolgen voor het beleid, voor het gedrag van mensen en organisaties, voor de vraag en het aanbod en voor het prijskaartje.

g. **Inclusief beleid**

Inclusief beleid houdt in dat wij al onze mogelijkheden inzetten om het beleidsdoel zo goed mogelijk te realiseren. Gewoon beleid waar mogelijk, bijzonder beleid waar nodig. Het streven is om regulier beleid zo vorm te geven dat het voor iedereen passend is, dus ook voor kwetsbare burgers. Mensen met een ziekte, handicap of zorgbehoefte willen op een volwaardige wijze zelfstandig deelnemen aan de samenleving. Deelnemen aan de samenleving betekent een bijdrage leveren aan de samenleving in de zin van werk, winkelen of sporten, alsmede meedoen aan sociale of maatschappelijke activiteiten.

h. **Instrumentele uitgangspunten**

- Houdbaar, dus sober en doelmatig
- Vraagsturing (met de volgende kanttekening: aansturing voor mensen die niet zelf in staat zijn de vraag te formuleren)
- Regierol gemeente
- Zo min mogelijk bureaucratie
- Marktwerking, maar niet ten koste van alles
- Budgettair neutraal c.q. expliciet door de gemeenteraad toegekend nieuw beleid (inclusief extra financiële middelen)

De relatie met de burger

De Wmo wordt ook wel een participatiewet genoemd. Meedoen in de samenleving is het devies van de Wmo. Hiermee wordt vooral bedoeld op de doelstelling van de wet.

Als het gaat om de verantwoordelijkheden van de overheid in het kader van de wet is de Wmo de eerste wet die gebaseerd is op het zogenaamde "horizontale sturingsmodel". Het rijk geeft de kaders aan maar de gemeente moet het beleid en de voorzieningen afstemmen op de behoefte van de burgers maar ook samen mét die burgers, de zorginstellingen en andere lokale partijen.

De gemeente moet het resultaat van het Wmo-beleid inzichtelijk maken voor de lokale samenleving. Concreet betekent dit dat wij moeten zorg dragen voor participatie en verantwoording.

De gemeente Borne vindt participatie een belangrijk instrument en wenst betrokkenen te betrekken bij het opstellen van beleid en uitvoering. Daartoe is het Wmo-platform geïnstalleerd. Het inzetten van panels (zowel door de gemeente als door het Wmo-platform) is hierbij een belangrijk instrument. In december 2006 heeft de gemeenteraad hiertoe de Verordening cliëntenparticipatie vastgesteld.

Bovendien wil Borne steeds meer werken aan interactieve beleidsvorming: een wijze van beleid ontwikkelen waarbij de overheid in een zo vroeg mogelijk stadium burgers, belanghebbenden, maatschappelijke organisaties, bedrijven en/of andere overheden bij het beleid betrekt om in een open wisselwerking en/of samenwerking met hen tot de voorbereiding, bepaling, de uitvoering en/of de evaluatie van beleid te komen (uit "Spoorboekje interactieve beleidsvorming 'Borne interactief, tenzij...'", 2006). Op deze manier zijn wij tot dit Wmo-beleidsplan gekomen.

Wmo en de andere wetten

In de Wmo zijn de gehele Welzijnswet, de gehele Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg), een deel van de Algemene wet bijzondere ziektekosten (Awbz, de hulp bij het huishouden) en een deel van de Wet collectieve preventie volksgezondheid (WCPV, de openbare geestelijke gezondheidszorg) opgegaan. Deze wetten worden in bijlage 2 beknopt op hoofdlijnen weergegeven, zodat duidelijk is welke functie zij vervulden. Tevens geeft dit overzicht een beeld van de reikwijdte van de Wmo.

3. Wat voor gemeente zijn we nu?

3.1 Bestaande beleidsnota's, projecten, activiteiten

Om te komen tot een vierjarig beleidsplan is het belangrijk dat we ons een beeld vormen van datgene wat er al is, het bestaande beleid. Een goede raadgever daarbij is natuurlijk het raadsprogramma 2006-2010 en de reeds vervaardigde nota's rondom de 9 prestatievelden. Daarnaast zijn er diverse projecten / activiteiten gaande die mogelijk al bijdragen aan de doelstellingen van de Wmo. In bijlage 3 wordt kort en kernachtig weergegeven welke nota's / projecten / activiteiten er al zijn, en wat de kern van dat beleid / project / die activiteit is.

Bij het huidige beleid kan worden gedacht aan de terreinen leefbaarheid, gezondheidsbeleid, subsidies, sport, jeugd, kunst en cultuur, armoedebeleid, nieuwkomers, ouderen, informatie en advies, vrijwilligers en mantelzorg, gehandicaptenbeleid, wonen, (vrouwen)opvang alsmede verslavingszorg.

De nota's die betrekking hebben op de prestatievelden 3 (informatie, advies en vraagverheldering) en 6 (verstrekken van individuele voorzieningen) worden eveneens kort besproken. De uitwerking hiervan is in 2006 opgepakt en geheel conform de Wmo per 1 januari 2007 ingevoerd. Het ging hierbij om de inrichting van het Wmo-loket en de regionale aanbesteding van de hulp bij het huishouden. Bovendien heeft de gemeente Borne in 2007 eveneens in regionaal verband de hulpmiddelen aanbesteed.

Een algemene typering van Borne als gemeenschap is die van kleinschaligheid, een dorps karakter met toch alle stedelijke voorzieningen binnen handbereik, betrokkenheid en sociale samenhang.

3.2 Voorzieningen

De gemeente heeft en kent vele voorzieningen die relevant zijn voor de Wmo. Veel van deze voorzieningen, zowel lokaal als regionaal, zijn inmiddels opgenomen in een digitale sociale kaart van de gemeente. De informatie over voorzieningen is te vinden op www.borne.nl , op www.socialekaarttwente.nl en in de Gemeentegids.

Relevante voorzieningen voor de Wmo zijn o.a.:

- voorzieningen voor informatie, advies en cliëntondersteuning
- individuele voorzieningen
- organisaties voor informele zorg
- professionele aanbieders op het gebied van zorg en welzijn
- andere organisaties en initiatieven die deel uitmaken van het "neje noaberschap"

Deze voorzieningen maken deel uit van de sociale kaart. Het beheer van de digitale sociale kaart ligt bij de Regio Twente. Naast omvang, aard en kwaliteit van het aanbod is het belangrijk vast te stellen of er sprake is van witte vlekken. In 2008 wordt in regionaal verband verder gewerkt aan de invulling van de digitale sociale kaart, waarbij het onderwerp jeugd speciale aandacht krijgt.

3.3 Profiel van de gemeente

Om te bepalen welke vraag om ondersteuning de gemeente in de toekomst kan verwachten, is inzicht nodig in de bevolkingssamenstelling, de omvang van de doelgroepen en gegevens over zelfredzaamheid en participatie. Meestal heeft de gemeente vrij weinig gegevens welke kunnen worden gebruikt bij het ontwikkelen van beleid. Bevolkingsgegevens zijn vaak geen probleem, maar inzicht in overige gegevens is lastiger.

Bevolkingssamenstelling

(bron: gemeente op maat 2005)

Bevolking naar leeftijd, 1 januari 2005

	Borne		Overijssel		Nederland	
	abs.	%	abs.	%	abs.	&
Bevolking:	20 503		1 109 432		16 305 526	
0 - 4 jaar	1 318	6,4	73 858	6,7	1 010 626	6,2
5 - 9 jaar	1 396	6,8	70 297	6,3	987 916	6,1
10 - 14 jaar	1 475	7,2	71 554	6,4	1 010 032	6,2
15 - 19 jaar	1 212	5,9	70 154	6,3	979 383	6,0
20 - 24 jaar	870	4,2	69 212	6,2	969 352	5,9
25 - 44 jaar	5 419	26,4	320 324	28,9	4 806 196	29,5
45 - 64 jaar	5 879	28,7	277 663	25,0	4 253 351	26,1
65 - 79 jaar	2 345	11,4	118 928	10,7	1 715 097	10,5
80 jaar of ouder	589	2,9	37 442	3,4	573 573	3,5

Gelet op de bevolkingsgegevens kan worden opgemerkt dat het aantal ouderen in de komende jaren flink zal toenemen. In 2030 is naar verwachting een kwart tot eenderde van de Bornse bevolking 65 jaar en ouder.

Een andere trend is de versnelde ontwikkeling van individuele huishoudens. Op de middellange termijn is dit van invloed op de algemene voorzieningen en de sociale infrastructuur.

Nog een trend is dat de bevolking op langere termijn niet meer zal toenemen. Sterker nog, de verwachting is dat er vanaf 2030 landelijk sprake zal zijn van krimp (onderzoek van de Vrije Universiteit Amsterdam).

Gegevens over zelfredzaamheid en participatie

Zoals gezegd is het verkrijgen van gegevens over de mate van zelfredzaamheid en/of participatie een stuk moeilijker. Dat komt door de veelvoud aan onderwerpen, die hiervoor bepalend zijn.

Denk hierbij aan de mate van werkloosheid, arbeidsongeschiktheid, schuldenproblematiek, inkomen en bezit, criminaliteit en geweld, dakloosheid, verslaving, suicidaliteit, huisuitzettingen, deelname aan het verenigingsleven, aan sport en aan mantelzorg en vrijwilligerswerk, migratie in en uit de gemeente en tussen wijken, het gebruik van algemene en het gebruik van individuele voorzieningen. Al deze onderwerpen bepalen de mate aan de mogelijkheden van de individuele burger om mee te kunnen doen aan de samenleving.

3.4 Interne organisatie

De interne organisatie van het ambtelijke apparaat in de huidige vorm heeft de navolgende kenmerken:

1. Beleidsvorming vindt voornamelijk plaats middels thematische- en/of doelgroepbenadering, zoals:
 - ouderen
 - gehandicapten
 - jeugd
 - vrijwilligers
 - nieuwkomers
 - uitkeringsgerechtigden
 - volksgezondheid
 - welzijnswerk
 - sport
 - cultuur
 - onderwijs
 - wonen
 - voorzieningen etc.

2. Er is nog te weinig samenhang tussen de diverse beleidsvelden.
3. De rol van de gemeente is veelal die van initiator en coördinator, maar de gemeente voert nog te weinig regie.
4. De gemeente is veelal financieel verantwoordelijk.
5. Er worden weliswaar prestatieafspraken met de grotere instellingen geformuleerd, die als SMART te betitelen zijn, maar kwaliteitsverbetering blijft nodig.
6. Er wordt onvoldoende aan effectmeting van het beleid gedaan.
7. De zakelijkheid van de gemeente in relatie naar burgers/instellingen is nog niet optimaal, blijft aandachtspunt.

De realisatie van de gemeentelijke visie en doelen binnen de Wmo vraagt echter om samenwerking en afstemming tussen verschillende gemeentelijke beleidsterreinen met eenduidige aansturing.

Belangrijke thema's voor de interne organisatie zijn de samenhang tussen de voormalige Wvg (Wet voorzieningen gehandicapten) en de vroegere Welzijnswet (oftewel de samenhang tussen de algemene voorzieningen en de individuele voorzieningen), de afstemming tussen de Wmo en de Wet werk en bijstand (Wwb), tussen de Wmo en de Wet inburgering (Wi) en de afstemming tussen volksgezondheid en welzijn, bijvoorbeeld door middel van sport. Ook de intersectorale afstemming tussen de Wmo en wonen (afdeling Grondgebied) en tussen de Wmo en veiligheid (afdeling Beheer) mag niet worden vergeten.

Binnen de afdeling Inwoners zijn, met de komst van de Wmo als belangrijke katalysator, ontwikkelingen in organisatorische zin gaande waarbij gestreefd wordt naar een betere afstemming tussen de diverse beleidsvelden. In het jaar 2008 zal dit zijn beslag moeten krijgen. De volgende uitgangspunten en principes liggen ten grondslag aan de inrichting van de organisatie:

- permanente beoordeling van nut en noodzaak van zelf doen versus uitbesteden
- kwalitatief hoogwaardige, vakmatige, toekomstgerichte toerusting van medewerkers en aandacht voor "employability"
- versterken van projectmatig werken
- specialistische en managementcapaciteit in eigen huis voor het voeren van de regie van uitbestede werkzaamheden (kaderstellend regisseren)
- enkele generalisten, gericht op ontwikkeling en bewaking van integraal beleid
- klantgerichtheid
- samenwerkingsgerichtheid
- verantwoordelijkheidsstelling in de vorm van contractmanagement, mandatering, periodieke voortgangsrapportages
- korte transparante lijnen

Om kaderstellend te kunnen regisseren is het noodzakelijk om de potentiële partners te kennen en inzicht te hebben in de werking van de betreffende organisaties bij een mogelijke samenwerking.

Nieuwe competenties van ambtenaren zijn nodig. Niet iedereen hoeft die te hebben. De volgende competenties moeten in ieder geval in de afdeling Inwoners aanwezig zijn: creativiteit, externe oriëntatie, netwerkgerichtheid, motiveren/stimuleren, structureren van complexe processen, maatschappelijk bewustzijn en visie.

Het realiseren en inbedden van de uitgangspunten en principes die bij het organisatie-ontwikkelingstraject worden gehanteerd, is een (maar niet de enigste, zoals bij de uitwerking van hoofdstuk 5 zal blijken) belangrijke voorwaarde voor het doen slagen van het ten uitvoer brengen van deze Wmo-beleidsnota.

Dat een en ander niet van vandaag op morgen valt te regelen heeft alles te maken met de complexiteit van de nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning en het daaruit voortkomende appèl op de eigen verantwoordelijkheid van burgers, dat leidt tot een omslag in denken bij burger en overheid. Een dergelijk proces kost tijd.

3.5 Financiën

Het budget dat de gemeente beschikbaar heeft voor de uitvoering van de Wmo bepaalt voor een groot deel de mogelijkheden van de beleidskeuzes. Om deze uitgangssituatie te kennen, is goed inzicht nodig in de uitgaven aan de bestaande taken (onder de oude Welzijnswet en de Wvfg) en de budgetten die zijn meegekomen met de nieuwe taken (Wmo hulp bij het huishouden, rijkssubsidie diensten bij wonen met zorg, rijkssubsidie in het kader van de openbare geestelijke gezondheidszorg, rijkssubsidie in het kader van mantelzorgondersteuning en vrijwillige thuiszorg). De toegekende budgetten zullen waarschijnlijk de verwachte uitgaven in de toekomst niet exact dekken. De verdeelsleutel voor het jaar 2006 (incidenteel uitvoeringsbudget) en 2007 (structurele budgetten) was aanvankelijk gebaseerd op de historische situatie. Vanaf 2008 wordt door het rijk het objectieve verdeelmodel gehanteerd bij de verdeelsleutel, waarbij Borne aanvankelijk nadeelgemeente was. Dit zou betekenen dat Borne minder inkomsten zou ontvangen voor de hulp bij het huishouden op basis van het objectieve verdeelmodel, dan dat we zouden krijgen op basis van het historische verdeelmodel. Het zou om een bedrag van € 3,= per inwoner gaan. Bij de daadwerkelijke verdeling van de budgetten vanaf 2008 is gebleken dat de inkomsten van het rijk precies voldoende zijn om de daadwerkelijke kosten (van met name de hulp bij het huishouden) te dekken. In Borne hanteren we het principe van reëel ramen.

In juli 2007 heeft de gemeenteraad de nieuwe budgetten die zijn meegekomen met de Wmo ondergebracht bij de producten in de begroting en vastgesteld. In hoofdstuk 5 zullen per prestatieveld de financiën inzichtelijk worden gemaakt.

Voor een aantal beleidsterreinen ontvangt de gemeente vanaf 2008 bedragen van het rijk in het gemeentefonds. Te denken valt bijvoorbeeld aan mantelzorg en armoedebestrijding onder kinderen, en in de toekomst bedragen voor het nog op te zetten Centrum voor Jeugd en Gezin.

Wij zijn beleidsmatig gezien voornemens rijksmiddelen die worden overgeheveld daarvoor te bestemmen, maar ten principale betreft het algemene middelen waarover de gemeenteraad uiteindelijk besluiten neemt. Alle middelen die door het rijk in het gemeentefonds worden gestort, zijn vrij besteedbaar door gemeenten. Dit betreft zowel de algemene uitkering als de integratie- en decentralisatie-uitkeringen in het gemeentefonds. Specifieke doeluitkeringen worden uiteraard wel aangewend voor het doel waarvoor het bedoeld is.

4. Wat voor gemeente willen we zijn?

4.1 Doelstelling

De gemeente Borne is zich bewust van de veerkracht en de zelfredzaamheid van de samenleving en de daarin actieve en minder actieve burgers en maatschappelijke verbanden. Wat de samenleving zelf kan moet ook aan de samenleving worden overgelaten. De gemeente Borne treedt alleen op indien haar interventie aantoonbaar gewenst is. Het regisseren van de samenleving staat voorop, maar ook de rol van initiator wordt waar nodig opgepakt. Om dit te kunnen bereiken wil de gemeente Borne in de toekomst meer inzetten op kwaliteit dan kwantiteit en meer op diepte dan verbreding. Borne wil aan haar burgers ruimte en verantwoordelijkheid geven om te werken aan een samenleving die zich kenmerkt door duurzaamheid en kwaliteit. De gemeente Borne wenst een professionele, compacte en transparante overheid te zijn die weet wat de samenleving vraagt en daar vervolgens slagvaardig op inspelt. Om deze ambitie waar te maken is de navolgende doelstelling geformuleerd:

Borne staat voor het duurzaam borgen en ontwikkelen van een levendige en sociaal coherente gemeenschap, die zich kenmerkt als een zelfredzame en participatieve samenleving, waarin de menselijke maat bepalend is en waarin gewortelde sociale en culturele verbanden worden gewaarborgd.

Participatie en compensatie zijn de twee kernbegrippen in de Wmo. Met bovenstaande doelstelling willen we invulling geven aan het begrip participatie. Voor wat betreft compensatie gaat het erom te bekijken wat iemand nog wél kan om mee te kunnen doen. Per individu zal meer sprake moeten zijn van maatwerk. Eerst wordt bekeken welke algemene voorzieningen voorhanden zijn, waarnaar verwezen kan worden. Voldoen deze algemene voorzieningen niet, zal bekeken moeten worden welke individuele voorzieningen “uit het winkeltje van de gemeente” voldoen om te kunnen participeren. Maar het is best mogelijk dat een individuele voorziening uit het “gemeentewinkeltje” eigenlijk helemaal niet zo passend is voor een bepaalde persoon. Dan zal gericht bekeken moeten worden welke niet-standaard-individuele-voorziening het best adequaat passend is. Dus op welke wijze iemand gecompenseerd kan worden. Het zwaartepunt zal verschuiven van “het recht op” en het verstrekken van voorzieningen, naar een ruime probleemverkenning en het zoeken naar oplossingen op maat. Een oriëntatie op de mogelijkheden voor het functioneren van de burger met beperkingen en diens participatie op lokaal niveau. Het zal een verandering betekenen voor de gemeente én burgers. Voor Borne betekent het tijdens het eerste gesprek de tijd te nemen om vraaggericht te onderzoeken welke problemen er werkelijk zijn. Voor de burgers betekent het afstappen van het “het recht hebben op” en het samen met de gemeente verkennen van de alle mogelijkheden – ook de eigen – ter oplossing van de problemen. Tegen deze achtergrond is de volgende doelstelling geformuleerd:

Borne wil zich ontwikkelen van een standaard aanbodgerichte gemeente naar een flexibele vraagsturende (vanuit de cliënt) compenserende gemeente.

Het moge duidelijk zijn dat deze transformatie niet van de ene op de andere dag gerealiseerd zal zijn. Wel zal deze planperiode worden gebruikt om deze transformatie naar een compenserende gemeente op te starten en in te voeren.

Tijdens de Wmo-bijeenkomst in december 2007 en de deelbijeenkomsten in het voorjaar van 2008, is duidelijk naar voren gekomen dat sport / bewegen als een belangrijke factor wordt gezien waarmee vorm kan worden gegeven aan diverse prestatievelden. Sport / bewegen loopt als een rode draad door de diverse prestatievelden heen. Als derde en laatste doelstelling wordt genoemd:

Het voorzieningenniveau van de sportaccommodaties in Borne blijft gehandhaafd en / of geactualiseerd. Sportstimuleringsactiviteiten / bewegingsstimuleringsactiviteiten worden bij alle leeftijdsgroepen ingezet als krachtige motor ter realisering van doelen bij diverse prestatievelden.

In het algemeen wordt opgemerkt dat de gemeente Borne daar waar mogelijk en zinvol, beleid ontwikkelt in regionaal verband en afstemming zoekt met de regiogemeenten. Een aantal onderwerpen die zich daarvoor lenen zijn bijvoorbeeld aanbestedingen hulp bij het huishouden en individuele hulpmiddelen.

Bij de ontwikkeling van een Centrum voor Jeugd en Gezin wordt eveneens bovenlokaal samengewerkt. Ook ten aanzien van organisaties die bovenlokaal werken, zoals regionale steunpunten (bijvoorbeeld Steunpunt Informele Zorg Twente in het kader van de mantelzorg) of belangenbehartigers van bepaalde doelgroepen (bijvoorbeeld Trimaran in het kader van de geestelijke gezondheidszorg) zal regionale afstemming in het beleid nodig zijn. Veelal heeft de provincie Overijssel subsidies aan dergelijke (kleine) organisaties stopgezet en gestimuleerd dat er één grote organisatie is in plaats van vele kleintjes. Een voorbeeld hiervan is Zorgbelang Overijssel die recent is ontstaan uit PCPT en PCPZ, die samen 42 kleinere patiënten- en consumentenorganisaties vertegenwoordigden.

4.2 Het neje noaberschap

Zoals hierboven aangegeven is de gemeente Borne zich bewust van de veerkracht en de zelfredzaamheid van de samenleving en de daarin actieve en minder actieve burgers en maatschappelijke verbanden. Deze samenleving is continu in beweging door factoren als vergrijzing, migratie en integratie. Ook veranderend overheidsbeleid en nieuwe wetgeving zorgt voor deze beweging. Er worden steeds nieuwe eisen gesteld aan begrippen als leefbaarheid, veiligheid en meedoen. Veerkracht binnen een samenleving maakt het mogelijk om deze vraagstukken in de toekomst te kunnen oppakken en oplossen. Anders gezegd: een gezond "neje noaberschap" is de basis voor een veerkrachtige lokale samenleving. Wat wordt nu onder het begrip "neje noaberschap" verstaan. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten heeft het Engelstalige equivalent "civil society" als volgt gedefinieerd: "de vrijwillige samenwerkende gemeenschap van burgers".

In een veerkrachtige samenleving zijn burgers lid van en werken samen in één of meer netwerken of verbanden. Denk hierbij aan familie, vrienden, sport, muziek, scholen, kerken, buurthuis of vereniging. Het "neje noaberschap" is de optelsom van al deze non-profit en niet-overheid-gebonden organisaties en verbanden. Burgers zijn bereid om zich in meer of mindere mate actief in te zetten voor de samenleving. In het algemeen geldt: hoe meer divers de mogelijkheden (en hoe hoger de deelname) zijn, des te hoger wordt de benutting van het lokale sociale kapitaal en daarmee de veerkracht van de samenleving.

Onderling vertrouwen en sociale relaties zijn voor deelname aan de lokale samenleving sleutelbegrippen. De verantwoordelijkheid en de kracht van de samenleving komt hierin tot uiting. Een groot deel van de Bornse burgers is bereid zich in te zetten voor anderen. Vrijwillige inzet vertegenwoordigt een enorm sociaal, economisch, democratisch en dienstverlenend kapitaal. Kapitaal dat mede kan worden ingezet om (nieuwe) uitdagingen op te pakken. Vrijwillige inzet moet ook onderhouden worden om te kunnen functioneren als een hefboom, die invloed heeft op de veerkracht van de Bornse samenleving waarin zoveel mogelijk burgers participeren.

Uitdagingen, doelen of thema's worden in deze beleidsnota genoemd om activiteiten te ontplooiën of initiatieven te nemen. Daarbij wordt met burgers, instellingen, Wmo-platform en andere betrokkenen gezocht naar een evenwichtig en adequaat aanbod van algemene diensten en voorzieningen op lokaal niveau.

De gemeente Borne wenst op de volgende wijze burgerinitiatieven en het "neje noaberschap" te stimuleren en te ondersteunen.

Ruimte voor burgerinitiatief

- In het gemeentelijke beleid is er ruimte voor initiatieven van inwoners en groepen van inwoners, ook voor initiatieven die niet direct in het vastgelegde gemeentebestuur passen c.q. aan bureaucratische regels voldoen. Denk bijvoorbeeld aan een initiatief voor een nieuw trapveldje in een wijk met onvoldoende sport- / speelvoorzieningen, het opknappen van een Jongeren OntmoetingsPlek (JOP) of het ondersteunen van bewonersactiviteiten. Wel moet bewaakt worden dat de verdeling van middelen evenwichtig is en dat belangen van andere burgers niet worden geschaad door het initiatief.
- De gemeente betreft burgers en hun verbanden actief bij de gemeentelijke beleidsvorming en geeft daarin ruimte voor eigen initiatief.

Communicatie

- De gemeente brengt relevante informatie onder de aandacht van (actieve) burgers.

Toegankelijkheid

- De gemeente spant zich in voor een duidelijk aanspreekpunt in de gemeente voor burgerinitiatieven, spant zich in dat bureaucratische belemmeringen worden weggenomen en spant zich in de communicatielijnen te verkorten.

Faciliteren

- De gemeente stelt subsidies beschikbaar en zorgt ervoor dat beroepskrachten initiatieven van burgers kunnen ondersteunen indien de initiatiefnemers daar behoefte aan hebben.

Stimulering

- De gemeente besteedt extra aandacht aan het betrekken van specifieke (doel)groepen bij de maatschappij. Hierbij kan gedacht worden aan jongeren en maatschappelijke stages, mensen met een uitkering die gestimuleerd worden vrijwilligerswerk te doen, dienstverlening tussen autochtonen en allochtonen c.q. ouderen en jongeren, afspraken met bedrijven over vrijwilligerswerk / mantelzorg door werknemers en afspraken met de woningcorporatie over steun aan leefbaarheid in de wijk.

Ondersteuning

- De gemeente is verantwoordelijk voor voldoende professionele ondersteuning voor vrijwilligersorganisaties.

4.3 Burgerparticipatie

Burgerparticipatie is op grond van de artikelen 11 en 12 van de Wmo een verplichting. In de gemeente Borne is burgerparticipatie vormgegeven door de oprichting van een Wmo-platform. Het Wmo-platform beoogt een afspiegeling te zijn van diverse doelgroepen van de Wmo. Het Wmo-platform wordt bij de beleidsontwikkeling en –evaluatie betrokken, ondersteund door panels.

Borne wil steeds meer werken aan interactieve beleidsvorming: een wijze van beleid ontwikkelen waarbij de overheid in een zo vroeg mogelijk stadium burgers, belanghebbenden, maatschappelijke organisaties, bedrijven en/of andere overheden bij het beleid betreft om in een open wisselwerking en/of samenwerking met hen tot de voorbereiding, bepaling, de uitvoering en/of de evaluatie van beleid te komen. Daartoe kunnen ook panels worden ingezet.

4.4 Instrumenten

Centraal in het beleidsplan staat de formulering van het beleid per prestatieveld, thema of doelgroep. Het gaat daarbij om de concrete beleidsdoelen die de gemeente in vier jaar wil realiseren. De bedoeling is dat er jaarlijks wordt geëvalueerd, hoe het gaat met de realisatie van de gestelde doelen en of bijsturing nodig is. Een instrument dat hiervoor kan worden gebruikt is natuurlijk de jaarrekening. Gerichte evaluaties op specifieke onderwerpen kunnen ook worden ingezet zoals een klanttevredenheidsonderzoek over de individuele voorzieningen (al dan niet middels een steekproef of een panel). De uitkomst van deze evaluaties wordt met de direct betrokkenen (de desbetreffende instellingen), met de gemeenteraad en /of het Wmo-platform besproken.

Een ander geschikt instrument om doelen te kunnen realiseren is het afsluiten van convenanten en contracten met prestatie-afspraken, die aansluiten op de concrete beleidsvoornemens en prestatie-indicatoren (budgetsubsidie-overeenkomsten). Om te kunnen vaststellen in hoeverre gestelde doelen gehaald zijn, is het nodig dat de doelen SMART (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdig) geformuleerd zijn. Van belang hierbij is dat er prestatie-indicatoren aan de doelstellingen gekoppeld zijn die tussentijds zicht geven op de vorderingen. Een te algemeen doel werkt vrijblijvendheid in de hand en nodigt niet uit om resultaatgericht te werken. Van deze instrumenten maakt de gemeente al gebruik. Borging en verbetering van de kwaliteit blijft een punt van aandacht.

5. Wat gaan we doen?

Met de visie, missie en doelstellingen van de Wmo als vertrekpunt, wil de gemeente Borne voor de komende vier jaar invulling geven aan de Wmo. Het gaat daarbij om concrete doelstellingen per prestatieveld, waar mogelijk gekoppeld aan prestatie-indicatoren (waaraan de realisatie van deze doelen kunnen worden afgemeten) alsmede de in te zetten activiteiten en budgetten om deze doelen te realiseren. Ook de partners die bepaalde activiteiten uitvoeren worden benoemd.

Zoals uit hoofdstuk 3 blijkt, gebeurt er al heel veel in Borne. Wat onder de oude Welzijnswet tot stand is gebracht, behoort nu tot het domein van de Wmo. De 9 nieuwe Wmo-prestatievelden vertonen veel overlap met het huidige bestaande beleid of raken daaraan. De insteek van de oude Welzijnswet en de oude Wet voorzieningen gehandicapten ten opzichte van de nieuwe Wmo is echter wel een andere. Participatie en compensatie zijn nu de kernwoorden, evenals eigen verantwoordelijkheid, steun vanuit de eigen omgeving (het "neje noaberschap") en tot slot de gemeente als vangnet voor die burgers die er ondanks de steun vanuit de omgeving niet uitkomen.

Het welzijnsbeleid zal geheel of gedeeltelijk moeten worden aangepast, gezien de andere insteek van de Wmo. Borne gaat vooralsnog uit van het huidige bestaande beleid (bijvoorbeeld het huidige subsidiebeleid). We gaan met dit beleidsplan niet in één keer alle onderliggende beleidsnota's (zoals de nota vrijwilligerswerk of de nota welzijnswerk) omturnen tot Wmo-nota's. In de eerste plaats zal niet elke nota (c.q. het huidige beleid) een drastische koerswijziging hoeven te ondergaan. In de tweede plaats is dit qua ambtelijke capaciteit niet haalbaar, om één keer in de 4 jaar het totale beleid te vernieuwen en nieuwe nota's te schrijven.

Op momenten dat nota's vernieuwd moeten worden (zoals de nota volksgezondheid die in 2008 wordt herschreven, of de nota vrijwilligerswerk die in 2010 wordt herschreven), wordt expliciet de Wmo-gedachte bij het formuleren van het nieuwe beleid meegenomen. Op deze wijze wordt geleidelijk aan vormgegeven aan de nieuwe doelstellingen die onze gemeente zich heeft gesteld in het kader van de Wmo. Het is ook een kwestie van tijd en van anders denken, een proces dat opgestart moet worden en dat niet van dag 1 op dag 2 gerealiseerd is.

Echter, daar waar we reeds nu al mogelijkheden zien om op deelterreinen invulling te kunnen geven aan de Wmo-gedachte, zullen we nieuwe beleidsvoornemens presenteren. Of zullen we kleinschalig op onderdelen reeds bestaand beleid herformuleren zodat meer recht wordt gedaan aan de Wmo-gedachte.

Naast beleidsmatige keuzes spelen echter ook financiële overwegingen een rol. Immers de Wmo geeft de gemeente niet meer middelen dan die in het gemeentefonds zijn aangereikt voor de uitvoering van de oude Welzijnswet en de oude Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg). De gemeente heeft alleen meer middelen gekregen voor de uitvoering van de hulp bij het huishouden en een enkele subsidieregeling die van het rijk is overgegaan naar de gemeente. Verder blijven de budgetten hetzelfde.

Dit Wmo-beleidsplan is een plan op hoofdlijnen. Daar waar reeds opgestelde nota's dan wel nog nieuwe vast te stellen nota's op deelgebieden aanwezig / in de maak zijn, wordt verwezen naar deze nota's. Hierin zijn doelstellingen, activiteiten en resultaten meer specifiek en SMART benoemd. Ook heeft de gemeente een aantal budgetsubsidie-overeenkomsten met grotere instellingen afgesloten, waarin doelstellingen, activiteiten en resultaten SMART geformuleerd zijn. Ook daar wordt zonodig naar verwezen.

Aandachtspunt is de koppeling met de huidige planning & control-cyclus, zodat benodigde budgetten door de gemeenteraad via de begroting beschikbaar kunnen worden gesteld. Tot slot wordt gewerkt aan een vertaling in de jaarlijkse gemeentelijke afdelingsplannen en individuele werkplannen: welke onderwerpen uit het beleidsplan worden in welk jaar opgepakt, welke tijd is daarmee gemoeid, wie is verantwoordelijk voor de uitvoering, welke resultaten moeten worden bereikt (voor zover nog niet aangegeven) en wat is mogelijk binnen de beschikbare formatieruimte en financiën.

Hieronder worden de beleidsvoornemens, zowel bestaand als nieuw, per prestatieveld weergegeven.

5.1 Prestatieveld 1

Het bevorderen van de sociale samenhang in en de leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten.

Dit prestatieveld is ruim en breed in de wet geformuleerd. De gemeente Borne heeft een grote vrijheid om hier lokaal invulling aan te geven en prioriteiten te stellen.

Leefbaarheid laat zich definiëren als: het wonen in een prettige en veilige omgeving, met de mogelijkheid om (thuis of in de buurt) gebruik te kunnen maken van (eenvoudige) zorg-, welzijns- en gemakdiensten. Het klinkt misschien simpel, maar het vereist een omslag in de aanpak: van aanbodgericht naar vraaggestuurd en van categoriaal naar gebiedsgericht. Een andere organisatie van de zorg, algemene voorzieningen en dienstverlening richt zich op 3 componenten: woning, diensten / voorzieningen, omgeving. Dus: een goede toegankelijke - aanpasbare of aangepaste - woning, betaalbare en bereikbare algemene voorzieningen en diensten, haal- en brengdiensten en een veilige, toegankelijke openbare ruimte. Het bevorderen van de sociale samenhang en leefbaarheid raakt aan andere sectoren zoals wonen, ruimtelijke ordening, veiligheid en economie.

Bij het onderdeel het “neje noaberschap” in hoofdstuk 4 is aangegeven op welke wijze de gemeente de sociale samenhang en leefbaarheid voor de komende tijd wenst te benaderen. Kernbegrippen daarbij zijn participatie, zelfredzaamheid, veerkracht en betrokkenheid. Het bevorderen van sociale samenhang en leefbaarheid wordt echter niet alleen bereikt door de inzet van professionele organisaties. Het gaat met name om de inzet van de eigen burgers. Een leefbare samenleving wordt grotendeels bepaald door de bewoners zelf. Stimulering van burgerinitiatieven bij de uitwerking van dit prestatieveld kan er voor zorgen dat de diensten en voorzieningen aansluiten bij de wensen en behoeften van de bewoners.

Tijdens de interactieve Wmo-bijeenkomsten kwam duidelijk naar voren dat het bestaande algemene voorzieningenniveau gehandhaafd moest blijven, en dat de saamhorigheid en verbondenheid in Borne op prijs wordt gesteld en gekoesterd moet worden. Wijkschouwen worden op prijs gesteld. Sport werd als een goede basisvoorziening gezien die intact mag blijven, zo niet uitgebreid mag worden. Voor cultuur zou nader onderzocht kunnen worden of dit, net zoals sport, als vlieg wiel kan worden ingezet om mee te doen aan de samenleving. Er zou niet alleen gebiedsgericht gewerkt moeten worden, soms kan het nodig zijn categoriaal c.q. specifiek doelgroepgericht te werk te gaan.

Doelstelling

De gemeente Borne wenst de sociale samenhang en leefbaarheid in haar gemeente en dorpskernen te behouden dan wel te versterken, evenals de algemene basisvoorzieningen. Deze voorzieningen bestrijken de navolgende terreinen:

- mobiliteit
- sport
- gezondheidszorg
- veiligheid
- cultuur
- ontmoetingspunten / dorpspleinen
- activiteiten
- verenigingen
- subsidies

Doelgroep

Alle inwoners van Borne.

Samenhang met de strategische uitgangspunten

- de activiteiten zijn gericht op versterking van de sociale samenhang, de veiligheid en het voorzieningenniveau

- de activiteiten maken inclusief beleid¹ mogelijk, waarbij op een zo breed mogelijk aantal facetten van de samenleving, namelijk het “neje noaberschap”, wordt ingestoken.
- de activiteiten doen een beroep op de eigen verantwoordelijkheid van de burger, daar waar het gaat om de mogelijkheden tot het verrichten van activiteiten en het verkrijgen van de benodigde vergunningen
- de activiteiten herbergen de instrumentele uitgangspunten van vraagsturing, houdbaar, regierol van de gemeente en zo min mogelijk bureaucratie

Activiteiten

- vergroten van kleinschalige activiteiten voor bewoners en door bewoners door enerzijds subsidieverlening en anderzijds door een vermindering van de bureaucratie, zo mogelijk vereenvoudiging van de vergunningenprocedures (als resultaat vanuit de Wmo-bijeenkomsten)
- wijk- en buurtwerkondersteuning door professionele organisatie
- (sport)activiteiten in kader van project Buurt, Onderwijs en Sport
- activiteiten in kader van project dagarrangementen
- intensiveren van activiteiten ter stimulering van sport
- verlenen van subsidies
- ontwikkelen van woon-zorg-zones
- ontwikkelen voorzieningencluster (waaronder brede school, gezondheidscentrum, sporthal en multifunctionele accommodatie) in de Bornsche Maten, waar dit aantoonbaar in een behoefte voorziet en waar voldaan kan worden aan uitgangspunten als maatwerk, verantwoord en geprivatiseerd beheer en exploitatie
- ontwikkelen multifunctionele accommodatie de Wheele, waar dit aantoonbaar in een behoefte voorziet en waar voldaan kan worden aan uitgangspunten als maatwerk, verantwoord en geprivatiseerd beheer en exploitatie
- een behoefteonderzoek uit te voeren naar het tot stand kunnen brengen van een overdekte beweegruimte in Zenderen en tevens te bezien of de realisatie en exploitatie van een dergelijke voorziening op een verantwoorde wijze mogelijk is
- Urbal-project in Zenderen
- optimale benutting van dorps-, buurt- en speelpleinen o.a. door project Buurt, Onderwijs en Sport
- realisering en behoud van een evenwichtige bevolkingsvariëteit en wonen op maat, waarbij ten aanzien van de vergrijzingstrend wordt ingezet op levensloopbestendig bouwen
- er wordt ingezet op een duurzaam, betaalbaar en toegankelijk openbaar vervoer en op behoud van een aanvullend op-maat-vervoer (Regiotaxi)
- bij de ontwikkeling van bestemmingsplannen krijgen beperking van verkeersonveiligheid, versterking van bereikbaarheid en voldoende ruimte voor spelen bijzondere aandacht
- de vele vormen van het maatschappelijk begrip veiligheid worden vanuit de beleving van de burger vertaald in een integraal veiligheidsbeleid
- het uitvoeren van wijkshouwen
- het behouden c.q. opzetten van dorpsplannen
- behoud van het culturele programma
- onderzoeken in hoeverre cultuur als vliegwiel kan worden ingezet om burgers deel te laten nemen aan de samenleving c.q. burgers uit hun sociale isolement te halen
- de teruglopende werkgelegenheid in de agrarische sector zal worden gecompenseerd door bevordering van de economische en maatschappelijke betekenis van de toeristisch-recreatieve sector

¹ Inclusief beleid wil zeggen dat het reguliere beleid zo vorm wordt gegeven, dat het voor iedereen passend is, dus ook voor kwetsbare burgers. Alleen daar waar nodig, wordt specifiek beleid ontwikkeld.

Resultaten

- in stand houden huidige subsidiebeleid
- instellen extra subsidie voor incidentele kleinschalige activiteiten in de wijk / buurt (“blij in de wijk”) zonder te moeten voldoen aan allerlei subsidiecriteria
- één aanspreekpunt in de gemeente voor burgerinitiatieven
- verminderde bureaucratie, zo mogelijk vereenvoudiging vergunningenbeleid
- realisatie van de doelen in het kader van Buurt, Onderwijs en Sport
- realisatie van de doelen in het kader van dagarrangementen
- realisatie van voorzieningencluster (waaronder brede school, gezondheidscentrum, sporthal en multifunctionele accommodatie) in de Bornsche Maten
- realisatie van multifunctionele accommodatie de Wheele
- haalbaarheidsonderzoek van een multifunctionele accommodatie in Zenderen
- opstellen van een dorpsplan Hertme voor het behoud en de versterking van de leefbaarheid
- meerjarige samenwerkingsafspraken met Woonbeheer Borne aangaande levensloopbestendig bouwen
- haalbaarheidsonderzoek naar uitbreiding van de pilot “gratis openbaar vervoer voor Regiopashouders” van de Regio Twente in Borne
- nota integraal veiligheidsbeleid / actiejaarplannen veiligheid
- twee wijkschouwen per jaar
- nota cultuur waarin onderzocht is of en zo ja op welke wijze cultuur als vliegwiel kan worden ingezet om burgers deel te laten nemen aan de samenleving c.q. burgers uit hun sociale isolement te halen

Prestatie indicatoren

- mobiliteit:
 - aantal gebruik openbaar vervoer
 - aantal gebruik aanvullend op-maat-vervoer (Regiotaxi)
 - aantal gebruik overige vervoersvoorzieningen
- sport:
 - percentage bevolking deelname sportactiviteiten
 - aantal gebruik sportaccommodaties
 - aantal jeugdleden sportverenigingen
 - aantal deelnemers 55+
 - aantal deelnemers gehandicaptensport
- gezondheidszorg:
 - aantal 1e lijnsvoorzieningen per inwoner
 - aantal gezondheidscentra
 - aantal actieve zorgaanbieders in de gemeente
- veiligheid:
 - aantal en uitkomst wijkschouwen
 - uitkomst veiligheidsmonitor (leefbaarheidsonderzoek)
 - aantal meldingen onveilige situaties in woon- en leefomgeving
 - aantal aangiftes bij politie betreffende de woon- en leefomgeving
- cultuur:
 - aantal leden van cultuurverenigingen
 - aantal deelnemers cursussen van welzijnswerk
 - aantal historische en culturele / educatieve gemeentelijke punten
 - aantal bezoekers / toeristen van historische en culturele / educatieve gemeentelijke punten

- ontmoetingspunten:
 - aantal wijkgebouwen incl. Kulturhus
 - aantal pleinfuncties
 - aantal dorps- / ontmoetingsplaatsen
- activiteiten:
 - aantal activiteiten, onderverdeeld per dorpskern / wijk / buurt
 - aantal deelnemers aan activiteiten
 - aantal inzet vrijwilligers
- verenigingen:
 - aantal verenigingen, onderverdeeld naar soort
 - aantal leden, 4-18 jaar, 18-65 jaar en 65 jaar en ouder
- subsidies:
 - aantal soorten subsidies
- gewerkt gaat worden aan het ontwikkelen van kwalitatieve prestatie-indicatoren waarmee de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid kan worden vastgesteld. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de budgetsubsiëerings-uitvoeringsovereenkomsten die al met diverse instellingen zijn afgesloten en bij de benchmark Wmo

Participanten

- dorpsraden Hertme en Zenderen
- wijk- en buurtverenigingen, bewoners van wijken
- sportverenigingen
- Welzijn en cultuur De Bijenkorf Borne
- Kulturhus
- Woonbeheer Borne
- politie
- Bornse Ondernemers Vereniging
- private partijen zoals, Connexion, zorgaanbieders, bouwondernemingen
- non-profit organisaties, zoals ouderenbonden, GGD, kerken, scholen
- Regio Twente
- Wmo-platform

Financiële middelen

Nagenoeg alle bovengenoemde activiteiten kunnen worden uitgevoerd binnen de huidige begroting met inzet van de huidige ambtelijke capaciteit. De meeste financiën zijn gemoeid met de subsidies voor organisaties, instellingen en verenigingen (zie ook bijlage 3). De activiteiten die in het kader van het BOS-project (Buurt, Onderwijs en Sport) worden uitgevoerd, zijn met incidentele middelen gefinancierd en kunnen tot medio 2010 worden uitgevoerd (€ 130.000 per jaar rijkssubsidie). Daarna zullen hiervoor structurele middelen beschikbaar moeten worden gesteld, dan wel de activiteiten zullen stoppen. Hetzelfde geldt voor de activiteiten in het kader van dagarrangementen, deze zijn tot eind 2008 incidenteel gefinancierd (€260.000 totaal rijkssubsidie).

In het kader van het veiligheidsbeleid is er om de vier jaar een bedrag van € 15.000 beschikbaar voor het uitvoeren van een leefbaarheids- en veiligheidsonderzoek dat als basis dient voor een nieuwe kadernota Integraal Veiligheidsbeleid. Ook is tot 2011 jaarlijks een bedrag van €25.000 beschikbaar voor verbeteracties afkomstig van de wijkschouwen.

De financiering voor het voorzieningencluster in de Bornsche Maten wordt meegenomen bij het project voorzieningencluster Bornsche Maten.

De financiering voor de multifunctionele accommodatie de Wheele wordt meegenomen bij het project de Wheele.

De haalbaarheidsonderzoeken moeten uitwijzen hoeveel financiële middelen gemoeid zijn met een multifunctionele accommodatie in Zenderen en het eventueel uitbreiden van de pilot “gratis openbaar vervoer voor regiotaaxipashouders” in Borne.

Het Urbal project kent een structurele financiële component van € 5.000 per jaar.

Voor het instellen van een extra subsidie voor incidentele kleinschalige activiteiten in de wijk / buurt (“blij in de wijk”), waarvoor niet aan allerlei subsidievoorwaarden voldaan hoeft te worden (te denken valt aan het opknappen van een Jongeren OntmoetingsPlek, een bewonersactiviteit) zal de gemeenteraad structureel een extra budget beschikbaar moeten stellen. Een alternatief zou zijn een deel van budget van het Fonds Sociale Vernieuwing (structureel € 30.000,= op jaarbasis) af te romen en hiermee de “blij in de wijk”-subsidies te financieren, bijvoorbeeld € 4.000,= op jaarbasis.

Regio Twente heeft een pilot “gratis openbaar vervoer voor Regiopashouders” uitgevoerd, in Enschede. De Regio is verantwoordelijk voor mobiliteit. In 2008 wil ze graag de pilot “uitrollen” over de andere Twentse gemeenten, waaronder Borne. Er zal echter eerst een haalbaarheidsonderzoek moeten plaatsvinden, want busperrons / bushaltes zullen aangepast moeten worden, er zullen aangepaste bussen moeten gaan rijden.

Vanaf 2009 zal elke gemeente ook financieel bij moeten dragen (vanuit Wmo-middelen is de gedachte), mits wordt meegedaan. Hiervoor is een haalbaarheidsonderzoek naar uitbreiding van de pilot “gratis openbaar vervoer voor Regiopashouders” van de Regio Twente in Borne nodig. Dit vergt echter extra ambtelijke inzet, aanvankelijk incidenteel. Dit betekent dat incidenteel 0,1 fte nodig is, dat komt overeen met een bedrag van € 6.500

De extra financiële middelen die vanaf 2009 nodig zijn (indien Borne meedoet) zullen bij het haalbaarheidsonderzoek naar voren komen.

5.2 Prestatieveld 2

Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met het opgroeien en ondersteuning van ouders met problemen met opvoeden.

Dit prestatieveld heeft betrekking op de in Borne wonende kinderen en jongeren – en in voorkomende gevallen hun ouders – bij wie sprake is van een verhoogd risico als het gaat om ontwikkelingsachterstand of uitval zoals schooluitval of criminaliteit. Voor hen is zorg op grond van de Wet op de jeugdzorg niet nodig, maar het is de bedoeling dat voorkomen wordt dat dit wél nodig wordt. Dit beleidsterrein geldt als aanvulling op in andere wetgeving (zoals de Wet collectieve preventie volksgezondheid (Wcpv) en de Leerplichtwet), vastgelegde taken.

Er zijn vijf functies die bij dit prestatieveld van belang zijn: informatie en advies, signalering en toeleiding naar zorg, preventie, kort en licht pedagogische hulp en coördinatie van zorg.

De functie “informatie en advies” zal vorm moeten krijgen binnen het door het rijk verplicht op te zetten Centrum voor Jeugd en Gezin.

Bij de functie “signalering” gaat het bijvoorbeeld om de coördinatie tussen signalerende instanties.

De functie “toeleiding naar zorg” heeft betrekking op het totale lokale en regionale hulpaanbod, zoals vroeg- en voorschoolse educatie, onderwijsachterstands- en HALT-voorzieningen.

Bij “kort en licht pedagogische hulp” gaat het om het bieden van opvoedingsondersteuning aan ouders en gezinnen waar problemen zijn of dreigen te ontstaan, en om schoolmaatschappelijk werk. “Coördinatie van zorg” betreft het afstemmen en zo mogelijk bundelen van zorg in het geval dat meerdere hulpsoorten nodig zijn om een jeugdige of gezin te ondersteunen voor zover deze niet reeds onder de Wcpv (basistaken jeugdgezondheidszorg) is gebracht.

Tijdens de thema-Wmo-bijeenkomst over jeugd kwam naar voren dat de zorgstructuur zoals die in Borne is opgezet, brede steun geniet. Hiermee is een groot deel van dit prestatieveld afgedekt. De informatie- en adviesfunctie is nog beperkt en zal uitgebreid moeten worden, waarbij laagdrempeligheid een kernwoord is. Opgemerkt is dat er een goede vorm voor jongerenparticipatie moet worden gevonden.

Jongeren gaven aan dat er meer activiteiten voor de jeugd van 12 – 18 jaar (en iets ouder) zouden kunnen worden opgezet, in samenspraak met de jongeren zelf (en hun ouders).

Doelstelling

Kinderen en jongeren kunnen opgroeien in een stimulerende en veilige omgeving en kunnen uitgroeien tot volwassenen, die zelfstandig functioneren in de samenleving en die hun eigen keuzes kunnen maken. Het voorkómen van problemen staat centraal.

Doelgroep

Kinderen en jongeren tot 23 jaar en hun ouders in Borne.

Samenhang met de strategische uitgangspunten

- de activiteiten zijn gericht op versterking van de preventieve mogelijkheden, o.a. het tijdig signaleren van risico's, het onderkennen van oorzakelijke factoren alsmede het creëren van begeleiding of toeleiding naar de hulpverlening
- de activiteiten maken inclusief beleid mogelijk, omdat op diverse facetten van de samenleving, het “neje noaberschap”, wordt ingestoken, o.a. veiligheid, leefbaarheid, onderwijs etc.
- de activiteiten doen een beroep op de eigen verantwoordelijkheid van de burger, daar waar het gaat om de benutting van de mogelijkheden binnen de uitgewerkte kaders en samenwerkende ketenpartners
- de activiteiten herbergen de instrumentele uitgangspunten van vraagsturing, houdbaar, regierol gemeente en zo min mogelijk bureaucratie

Activiteiten

- in regionaal verband behouden en verbeteren van de sluitende (keten)aanpak van preventieve signalering van problemen bij kinderen en jongeren, waarbij ook het onderwijs is betrokken, met als subdoel het versterken en afstemmen van de functies: informatie en advies, signalering, toegang tot het hulpaanbod, licht pedagogische hulp en coördinatie van de zorg
- uitvoering geven aan het basistakenpakket en maatwerk van de Jeugdgezondheidszorg
- regievoering inzake de Lokale Educatieve Agenda
- ontwikkelen van de brede school in de Borsche Maten en de Woele
- ontwikkelen van een laagdrempelig Centrum voor Jeugd en Gezin
- aansluiting vinden bij de provinciale programma's 2007-2013 t.b.v. de jeugd
- onderzoeken en opzetten van jongerenparticipatie (als resultaat vanuit de Wmo-bijeenkomsten)
- in nieuwbouwwijken fysieke plekken / ruimte reserveren voor jongeren
- ontwikkelen van nieuwe activiteiten voor de jeugd van 12 – 18 jaar (en iets ouder)
- (laten) uitvoeren project MIM/Homestart

Resultaten

- het hebben van een sluitende keten binnen het jeugdbeleid en de jeugdzorg, voor wat betreft het aanbod van voorzieningen gericht op ondersteuning van jeugdigen tot 23 jaar, de zogenoemde vangnetfunctie
- afstemming in het kader van de Lokale Educatieve Agenda
- aangescherpte prestatieafspraken met organisaties / instellingen
- een brede school in de Borsche Maten en de Woele
- een Centrum voor Jeugd en Gezin
- jongerenparticipatie in de vorm van bijvoorbeeld een jongerenplatform / -werkgroep
- fysieke plekken / ruimte in nieuwbouwwijken voor jongeren
- activiteiten voor de jeugd van 12 – 18 jaar (en iets ouder)

Prestatie indicatoren

- aantal jongeren met een startkwalificatie
- aantal kinderen / jongeren met fysieke, verstandelijke of psychosociale belemmeringen of gezondheidsachterstand
- wachtlijst bij Bureau Jeugdzorg
- aantal activiteiten voor de jeugd van 12 – 18 jaar (en iets ouder)
- gewerkt gaat worden aan het ontwikkelen van kwalitatieve prestatie-indicatoren waarmee de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid kan worden vastgesteld. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de budgetsubsiëerings-uitvoeringsovereenkomsten die al met diverse instellingen zijn afgesloten en bij de benchmark Wmo

Participanten

- jongerenverenigingen
- Stichting Kinderspeelzalen
- kinderdagverblijven
- scholen (leerplicht, zorg)
- Welzijn en Cultuur de Bijenkorf Borne
- Jeugdhulpteam
- jongerenplatform / werkgroep jongeren / andere constructie i.o.
- Bureau Jeugdzorg Overijssel
- GGD
- Carint (algemeen maatschappelijk werk)
- Mediant
- politie
- provincie
- Regio Twente
- Wmo-platform

Financiële middelen

Een deel van bovengenoemde activiteiten kan worden uitgevoerd binnen de huidige begroting.

De meeste financiën zijn gemoeid met subsidies voor organisaties zoals de GGD die basistaken in het kader van de jeugdgezondheidszorg uitvoert (€ 233.000), Stichting Welzijn en Cultuur de Bijenkorf Borne (preventief jongerenbeleid, € 90.416) en Stichting Kinderspeelzalen (€ 106.720) (met deze participanten zijn budgetsubsidie-overeenkomsten afgesloten). In het kader van budgetsubsiëring en de daarbij behorende prestatieafspraken met Stichting Welzijn en Cultuur de Bijenkorf Borne, zouden verschuivingen in activiteiten kunnen plaatsvinden, zonder dat dit direct consequenties heeft voor het budget.

Ook de activiteiten die in het kader van het BOS-project worden opgezet, zouden gedeeltelijk een accentverschuiving kunnen krijgen naar de jeugd van 12 – 18 jaar. Dit zijn echter wel incidentele middelen tot medio 2010. Vanaf medio 2010 zouden BOS-activiteiten structureel in de begroting moeten worden ondergebracht.

De huidige ambtelijke capaciteit is volstrekt onvoldoende om de ontwikkeling van de brede school, de Lokale Educatieve Agenda en de ontwikkeling van het Centrum voor Jeugd en Gezin ter hand te nemen. Op dit moment is wel inzichtelijk hoeveel financiën er gemoeid zijn met het Centrum voor Jeugd en Gezin. Er zijn indicaties dat het rijk voor het opzetten van Centra voor Jeugd en Gezin in totaal € 100 miljoen in de gemeentefondsen stort. Voor Borne zou dit betekenen dat hiervoor in 2009 een bedrag van € 77.326 beschikbaar is. Voor 2010 wordt dit bedrag verhoogd tot € 100.865 en in het jaar 2011 bedraagt het € 127.701

Voor de ontwikkeling van de brede school, de Lokale Educatieve Agenda en de ontwikkeling van het Centrum voor Jeugd en Gezin, en vervolgens voor het uitvoeren van regietaken op deze gebieden, zal er structureel 0,6 fte (HBO-niveau) aan ambtelijke capaciteit extra ingezet moeten worden. Dit komt neer op € 39.000,= op jaarbasis.

5.3 Prestatieveld 3

Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning.

Met dit prestatieveld wordt bedoeld op het geheel van activiteiten die de burger de weg wijst in de maatschappelijke ondersteuning. Het kan hierbij zowel gaan om algemene voorzieningen zoals informatiepunten, als om meer specifieke voorzieningen zoals een individueel advies of hulp bij de verheldering van een ondersteuningsvraag. De één-loket-gedachte speelt een belangrijke rol, waar de burger terecht kan met al zijn vragen en waar hij informatie en advies krijgt.

Onder cliëntondersteuning wordt verstaan de ondersteuning bij het maken van een keuze of het oplossen van een probleem. Cliëntondersteuning heeft de regieversterking van de burger (en zijn omgeving) tot doel ten einde de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie te bevorderen. Het kan informatie en advies, maar vooral ook uitgebreide vraagverheldering en kortdurende en kortcyclische ondersteuning bij keuzes op diverse levensterreinen omvatten. Cliëntondersteuning gaat een stap verder dan informatie en advies en richt zich op mensen die voor een vraag of een situatie staan die zodanig complex is dat de betreffende persoon het zelf en met zijn omgeving niet kan oplossen. Professionele organisaties kunnen hierbij worden ingeschakeld, zoals Welzijn Ouderen Borne, MEE Twente en Steunpunt Informele Zorg.

In 2006 is dit prestatieveld uitgewerkt, ter voorbereiding op de invoering van de Wmo per 1 januari 2007. Aan de publieksbalie is één Wmo-loket ingericht. Tevens is er een telefonische back-office waar cliënten met hun vragen terecht kunnen.

Doelstelling

Het onder gemeentelijke regie aanbieden van een voorziening (loket) waar de burger op het terrein van wonen, welzijn en zorg wordt voorzien van informatie en advies, vraagverheldering, bemiddeling, ondersteuning en toegang tot individuele voorzieningen.

Doelgroep

Alle inwoners van de gemeente Borne, waarbij speciale aandacht uitgaat naar bijzondere groepen inwoners zoals personen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische handicap, personen met meervoudige problematiek zonder duidelijke hulpvraag (Geestelijke Gezondheids Zorg-doelgroep), ouderen en gezinnen met opvoedproblemen.

Samenhang met de strategische uitgangspunten

- de activiteiten zijn gericht op versterking van zelfredzaamheid, de sociale samenhang en de oplossing van problemen
- de activiteiten maken inclusief beleid mogelijk, omdat op alle voorkomende problemen van de samenleving, het "neje noaberschap", wordt ingestoken om informatie en advies te kunnen verstrekken
- de burger wordt gewezen op zijn eigen verantwoordelijkheid en kan van het loket gebruik maken als hij er zelf niet meer uitkomt
- de activiteiten herbergen de instrumentele uitgangspunten van vraagsturing, houdbaar, geen marktwerking door loket in eigen beheer en zo min mogelijk bureaucratie

Activiteiten

De gemeente Borne heeft op 18 december 2006 het Wmo-loket in het gemeentehuis geopend. Dit Wmo-loket gaat uit van de doelstellingen zoals hierboven omschreven. De komende periode richten de activiteiten zich op:

- in stand houden van goede relaties en samenwerking met ketenpartners
- het verdiepen en verbeterd toepassen van de vraagverheldering mede door middel van de inzet van een geautomatiseerd systeem (is door alle Twentse bestuurders akkoord bevonden) en deskundigheidsbevordering van personeel, in samenwerking met de Regio Twente

- het verdiepen, aanvullen en verbeterd toepassen van de sociale kaart (geautomatiseerd systeem) in samenwerking met de Regio Twente
- verbetering en professionalisering van de gemeentelijke dienstverlening aan de burger, waarbij de accenten liggen op kwaliteit, snelheid en integraliteit, waar mogelijk in samenwerking met de Regio Twente
- onderzoek naar een digitaal Wmo-loket
- onderzoeken of de koppeling met het Centrum voor Jeugd en Gezin kan worden gelegd

Resultaten

- een goede samenwerking met de ketenpartners
- een goed functionerend Wmo-loket, dat bekend is bij de inwoners
- verbeterde advisering door toepassing van een geautomatiseerd systeem voor vraagverheldering
- verbeterde advisering door aanvulling op de digitale sociale kaart
- een onderzoeksrapport naar de mogelijkheden van een digitaal Wmo-loket
- een onderzoeksrapport naar de mogelijkheden van een koppeling met het Centrum voor Jeugd en Gezin

Prestatie indicatoren

- aantal contactmomenten Wmo-loket (fysiek en telefonisch)
- aantal en soort aanvragen individuele voorzieningen
- aantal doorverwijzingen naar ketenpartners
- aantal klachten
- gewerkt gaat worden aan het ontwikkelen van kwalitatieve prestatie-indicatoren waarmee de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid kan worden vastgesteld. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de budgetsubsiëerings-uitvoeringsovereenkomsten die al met diverse instellingen zijn afgesloten en bij de benchmark Wmo

Participanten

- Welzijn Ouderen Borne
- Steunpunt Informele Zorg Twente
- MEE Twente
- CIZ
- Schuldhulpverlening
- Algemeen maatschappelijk werk
- Bureau Vrijwilligerswerk Borne
- Bureau Jeugdzorg Overijssel
- Mediant
- Centrum voor Jeugd en Gezin i.o.
- Wmo-platform

Financiële middelen

Met een aantal participanten bestaan subsidierelaties en zijn overeenkomsten in het kader van de budgetsubsiëring afgesloten (Welzijn Ouderen Borne, Bureau Vrijwilligerswerk Borne). Voor de uitvoering van taken door deze ketenpartners volstaan de huidige budgetten (met uitzondering van Steunpunt Informele Zorg Twente, dit komt bij prestatieveld 4 aan de orde). De taken die de front-office van het Wmo-loket uitvoert, konden worden opgevangen binnen de bestaande formatie van de Publieksbalie. Voor wat betreft de personele invulling van het Wmo-loket in de back-office, heeft het college medio april 2008 een besluit genomen. Dit betekent dat de pilot-fase, en daarmee de tijdelijke invulling van personele capaciteit, is omgezet naar structurele formatie. De middelen die aanvankelijk incidenteel waren, zijn hiermee structureel geworden. Deze middelen waren al in de begroting opgenomen.

Voor de aanschaf van een geautomatiseerd systeem voor vraagverheldering is een bedrag van € 15.000 nodig, en vervolgens nog een bepaald bedrag voor onderhoud (op dit moment is niet duidelijk hoe hoog het onderhoudsbedrag zou moeten zijn).

Deskundigheidsbevordering op het gebied van de Wmo wordt gefinancierd vanuit de bestaande opleidingsbudgetten. In juli 2007 heeft de gemeenteraad hiertoe het reguliere opleidingsbudget verhoogd met € 3.000,=

5.4 Prestatieveld 4

Het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers

De gemeentelijke verplichtingen op dit prestatieveld zijn vooral procesmatig. Met de Wmo heeft de ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers voor het eerst een wettelijke basis heeft gekregen. Gesubsidieerd kunnen worden het ondersteunen van lokale mantelzorgorganisaties, de coördinatie van vrijwilligers en activiteitenkosten. Activiteiten van deze organisaties kunnen worden samengevat in termen als praktische en emotionele ondersteuning, advies, bemiddeling en begeleiding.

De vrijwillige inzet van burgers, zowel in ongeorganiseerd als in georganiseerd verband, vormt een onmisbaar deel van het “neje noaberschap”. Vrijwilligerswerk is bij uitstek het middel van burgers om hun betrokkenheid en verantwoordelijkheid ten aanzien van de samenleving te tonen en te nemen. Zij geven daarmee tevens aan dat zij niet alles van een ander of van de overheid verwachten. Niet alleen het eigen “meedoen” kan worden vormgegeven, maar inherent ook het “meedoen” van kwetsbare groepen.

Mantelzorg laat zich omschrijven als het geven van (langdurige) zorg door personen uit de directe omgeving, die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan zorgvragers. Deze zorgverlening vloeit rechtstreeks voort uit de sociale relatie en overstijgt de gebruikelijke zorg van huisgenoten voor elkaar. Het verschil met vrijwilligerswerk is dat voor vrijwilligerswerk kan worden gekozen en naar believen kan worden stopgezet. Mantelzorg overkomt je en kan niet worden stopgezet.

Tijdens de thema-Wmo-bijeenkomst over mantelzorg kwam naar voren dat de mantelzorg breed wordt ondersteund. De volgende drie functies (van de in totaal 6 functies) rond mantelzorgondersteuning die het eerst zouden moeten worden opgepakt zijn:

- (h)erkenning, samenhang en samenwerking
- informatie, advies, emotionele steun en educatieve steun
- respijtzorg, praktische hulp

Ook waren veel participanten aan de thema-Wmo-bijeenkomst over mantelzorg van mening dat samenwerking met en inzet (zowel personeel als financieel) van alle ketenpartners noodzakelijk is om een sluitend ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers te realiseren.

Doelstelling

De doelstelling van de Wmo is meedoen in de brede zin van het woord. Dit vereist dat vrijwillige inzet op alle terreinen van de samenleving ondersteund kan worden. Concreet voor Borne betekent dit dat er een volwaardig ondersteuningsaanbod voor vrijwilligers en mantelzorgers bestaat ter bevordering van de participatie in en aan het “neje noaberschap” en ter voorkoming van overbelasting van mantelzorgers.

Doelgroep

Vrijwilligers en mantelzorgers in de gemeente Borne, alsmede zorgvragers die wonen in de gemeente Borne.

Samenhang met de strategische uitgangspunten

- de activiteiten zijn gericht op versterking van de sociale samenhang door de vrijwillige inzet van burgers
- de activiteiten maken inclusief beleid mogelijk, omdat op alle dan wel zo breed mogelijke facetten van de samenleving, het “neje noaberschap”, wordt ingestoken
- de activiteiten zijn gericht op preventieve interventies om de drang en gang naar de professionele hulpverleners te beperken tot die zorg waar dat stringent noodzakelijk is
- daarmee wordt gelijk een beroep gedaan op de eigen verantwoordelijkheid van burgers om daar waar men het een en ander zelf kan regelen, ook daadwerkelijk op een eenvoudige en duidelijke wijze kan invullen
- de activiteiten herbergen de instrumentele uitgangspunten van vraagsturing, houdbaar, regierol gemeente, weinig marktwerking en zo min mogelijk bureaucratie

Activiteiten

- faciliteren van Bureau Vrijwilligerswerk Borne voor de instandhouding van een gemotiveerd vrijwilligersnetwerk als fundament voor een sterke en coherente samenleving conform het huidige vrijwilligersbeleid
- faciliteren van het Steunpunt Informele Zorg Twente en haar ondersteuningsaanbod
- ontwikkelen van mantelzorgbeleid met als prioriteiten: (1) (h)erkenning, samenhang en samenwerking, (2) informatie, advies, emotionele steun en educatieve steun en (3) respijtzorg, praktische hulp
- samenwerking met en inzet (zowel personeel als financieel) van alle ketenpartners om een sluitend ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers te realiseren

Resultaten

- een goed werkend Bureau Vrijwilligerswerk Borne
- daardoor veel actieve vrijwilligers
- een goed werkend Steunpunt Informele Zorg Twente inclusief ondersteuningsaanbod
- nota mantelzorg, medio 2008 door de gemeenteraad vast te stellen
- (1) (h)erkenning, samenhang en samenwerking, (2) informatie, advies, emotionele steun en educatieve steun en (3) respijtzorg, praktische hulp op het gebied van mantelzorg zijn gerealiseerd
- gemeentelijke regievoering ten aanzien van mantelzorg

Prestatie indicatoren

- aantal vrijwilligers
- aantal mantelzorgers
- aantal en soorten ondersteuning vrijwilligerswerk
- aantal en soorten ondersteuning mantelzorg
- mate van bekendheid met vrijwilligerswerk
- mate van bekendheid met mantelzorg
- gewerkt gaat worden aan het ontwikkelen van kwalitatieve prestatie-indicatoren waarmee de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid kan worden vastgesteld. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de budgetsubsiëerings-uitvoeringsovereenkomsten die al met diverse instellingen zijn afgesloten en bij de benchmark Wmo

Participanten

- Bureau Vrijwilligerswerk Borne
- Steunpunt Informele Zorg Twente (Sizt)
- Welzijn Ouderen Borne
- kerken
- verenigingen (sport, jeugd, scouting, muziek, vrouwen etc.)
- zorgaanbieders
- eerstelijnszorg
- overige maatschappelijk betrokken organisaties
- Wmo-platform

Financiële middelen

Met Bureau Vrijwilligerswerk Borne is een budgetsubsidie-overeenkomst afgesproken. Omdat het huidige vrijwilligersbeleid wordt gecontinueerd, voldoen de bestaande financiële middelen (€ 24.359).

De subsidierelatie met Steunpunt Informele Zorg Twente wordt met ingang van 2008 anders ingevuld. Per 1 januari 2008 wordt dit steunpunt niet langer gefinancierd door de centrumgemeente Hengelo, maar worden de rijksfinanciën verdeeld over de individuele gemeenten. De hoogte van het bedrag dat van het rijk is overgegaan naar onze gemeente is € 24.804 (hoogte van bedrag is vastgesteld op basis van berekeningen van Cebeon). Dit bedrag is integraal binnen het totale Wmo-budget in het gemeentefonds opgenomen. Tot nu ontving Steunpunt Informele Zorg Twente, in aanvulling op het bedrag dat ze ontving van Hengelo, van de gemeente Borne een bedrag van € 1.800

Dit bedrag is structureel opgenomen in de begroting.

Met de overgang van de CVTM-regeling (coördinatie vrijwillige thuiszorg en mantelzorg) van het rijk naar gemeenten per 1 januari 2007, beschikt Borne structureel over een budget van € 15.135

In 2008 is incidenteel een bedrag van € 37.350 van het rijk naar de gemeente Borne overgegaan, het restant van het zogenoemde "mantelzorgcompliment" uit 2007.

In 2008 is er weer van het rijk een bedrag van 65 miljoen beschikbaar voor een vervolg van het "mantelzorgcompliment". Verwacht wordt dat hiervan eveneens een substantieel bedrag overblijft dat vervolgens wederom onder gemeenten verdeeld zal worden. Daarom wordt in overleg tussen het ministerie van VWS, de VNG en Mezzo (dit is de belangenvereniging van mantelzorgers) bezien of vanaf 2009 een structurele overheveling van die 65 miljoen naar de gemeenten kan plaatsvinden. Voor Borne zou dat kunnen uitkomen op een structureel bedrag van ongeveer € 45.000

Steunpunt Informele Zorg Twente heeft voor 2008 een aanvraag voor een instandhoudingssubsidie ingediend van € 45.136

Daarnaast wordt een aanvullende subsidie aangevraagd voor urenbreiding van de beroepskracht van € 10.232

De totale aangevraagde subsidie van Steunpunt Informele Zorg Twente komt daarmee op € 55.368

Met de reeds beschikbare middelen van € 15.135 (structureel), € 1.800 (structureel), en € 37.350 (incidenteel) kan voor 2008 de instandhoudingssubsidie van Steunpunt Informele Zorg Twente ter hoogte van € 45.136 worden gedekt. De gevraagde urenbreiding ter hoogte van € 10.232 wordt (vooralsnog) niet gehonoreerd. Het bedrag van € 9.149 dat resteert voor 2008, wordt ingezet om activiteiten uit de nota mantelzorgbeleid te financieren. Met dit totaalpakket (Steunpunt Informele Zorg Twente en activiteitenbudget) wordt in 2008 vorm gegeven aan de mantelzorg.

Vanaf 2009 zullen de budgetten structureel in de gemeentelijke begroting moeten worden opgenomen om uitvoering te kunnen geven aan de mantelzorg: € 45.136 voor Steunpunt Informele Zorg Twente, eventueel aangevuld met € 10.232 voor urenbreiding en € 10.000 voor het activiteitenbudget.

Daarnaast zal voor het nieuwe beleidsveld mantelzorg, waar de gemeente Borne tot nu zelf niet actief mee bezig is geweest, extra formatie moeten worden ingezet van 0,2 fte (HBO-niveau), dit komt structureel neer op € 13.000 op jaarbasis vanaf 2009. Voor 2008 is nog € 6.500 extra formatiebudget nodig.

5.5 Prestatieveld 5

Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en / of een psychosociaal probleem

In dit het prestatieveld gaat het om algemene maatregelen die, zonder dat men zich expliciet tot de gemeente hoeft te wenden, ten goede kunnen komen aan een ieder die daaraan behoefte heeft. In die zin hoeft de maatregel dus niet bij uitsluiting gericht te zijn op mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem. Het is wel belangrijk dat er bij deze maatregelen nagedacht is over het gebruik door deze groepen, zodat niet achteraf blijkt dat zij bij het gebruik daarvan buiten de boot vallen. Het van tevoren nadenken over de gebruiksmogelijkheden voor mensen met beperkingen noemen we "inclusief beleid" (dit is beleid, waarbij in alle fasen van een beleidscyclus rekening wordt gehouden met verschillen tussen mensen en dan met name met de verschillen tussen mensen met en zonder beperkingen).

Het gaat hier om een breed scala van maatregelen. Wat betreft de deelname aan het maatschappelijk verkeer kan gedacht worden aan de toegankelijkheid van de woonomgeving en openbare ruimten zoals winkels, de bibliotheek, het gemeentehuis en sportaccommodaties. De deelname van mensen met een beperking aan het maatschappelijk verkeer zal bevorderd worden als zij zich met hun rolstoel, of met welk hulpmiddel dan ook, gemakkelijk kunnen bewegen in hun woonomgeving en toegang hebben tot alle openbare faciliteiten.

Maar ook het organiseren van activiteiten met een sociaalrecreatief of sportief karakter, zodat ook specifieke doelgroepen daaraan kunnen deelnemen, is een voorbeeld van deelname aan het maatschappelijk verkeer (sociale activering).

Tijdens de thema-Wmo-bijeenkomst bleek dat alle deelnemers het PGB-Welzijn een warm hart toedragen.

Dit prestatieveld heeft veel samenhang met prestatieveld 1 (leefbaarheid, veiligheid en toegankelijkheid).

Doelstelling

De gemeente Borne wenst een zodanig voorwaardenscheppend beleid te ontwikkelen en uit te voeren ten aanzien van de algemene voorzieningen, dat personen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en / of een psychosociaal probleem zo lang mogelijk zelfstandig kunnen functioneren in de samenleving.

Doelgroep

Alle inwoners van de gemeente Borne.

Samenhang met de strategische uitgangspunten

- de activiteiten zijn gericht op versterking van de sociale samenhang en het algemene voorzieningenniveau
- de activiteiten maken inclusief beleid mogelijk, omdat op de collectieve mogelijkheden en facetten van de samenleving, het "neje noaberschap", wordt ingestoken
- de activiteiten doen een beroep op de verantwoordelijkheid van de burger, daar waar het gaat om de benutting van de algemene voorzieningen, alsmede het voor de medemens met beperking mogelijk maken van de bereikbaarheid van de algemene voorzieningen; de gemeente is hierin algemeen faciliterend
- de samenleving draagt gezamenlijke verantwoordelijkheid bij de bekostiging van het collectieve voorzieningen niveau; daarbij kan naar draagkracht van burgers inzet en financiële middelen worden gevraagd
- de activiteiten herbergen de instrumentele uitgangspunten van vraagsturing, houdbaar, regierol gemeente en zo min mogelijk bureaucratie

Activiteiten

- het aantal toegankelijke en niet toegankelijke gebouwen / openbare voorzieningen worden in kaart gebracht (keurmerk toegankelijkheid); eigenaren van niet-toegankelijke gebouwen worden gestimuleerd om deze toegankelijk(er) te maken
- er wordt ingezet op een duurzaam, betaalbaar en toegankelijk openbaar vervoer en op behoud van een aanvullend op-maat-vervoer (Regiotaxi)
- vooralsnog in stand houden van de huidige algemene voorzieningen
- onderzoeken welke algemene voorzieningen moeten worden aangepast zodat invulling wordt gegeven aan de bedoeling van dit prestatieveld (met andere woorden: welke algemene voorzieningen moeten in het licht van de Wmo worden gewijzigd)
- kleinschalig starten met een PersoonsGebondenBudget Welzijn (PGB Welzijn) om mensen sociaal te activeren, daarbij ondersteund door de gemeente Almelo (“geestelijk vader” van PGB Welzijn), adviesbureau Arcon en een financiële ondersteuning van de provincie
- ontwikkeling armoedebeleid
- onderzoeken van mogelijkheden om met het ministerie van VWS een convenant af te sluiten ter bestrijding van armoede bij kinderen zodat meer kinderen uit arme gezinnen kunnen deelnemen aan sport, cultuur of andere activiteiten en vervolgens eventueel een vertaling van het convenant in lokaal beleid en lokale uitvoering (in kader van ontwikkeling armoedebeleid)
- ontwikkeling nieuwkomersbeleid

Resultaten

- het aantal toegankelijke gebouwen en openbare voorzieningen is toegenomen
- prestatieafspraken met Woonbeheer Borne aangaande levensloopbestendige en toegankelijke woningen
- haalbaarheidsonderzoek naar uitbreiding van de pilot “gratis openbaar vervoer voor Regiopashouders” van de Regio Twente in Borne
- de algemene basisvoorzieningen zijn conform behoefte en afgestemd op de (gemeentelijke) mogelijkheden, waarbij onderscheid is gemaakt tussen kern, Hertme en Zenderen
- met behulp van een PGB Welzijn is een aantal personen uit hun sociale isolement gehaald
- nota armoedebeleid
- meer kinderen uit arme gezinnen doen mee aan sport, cultuur of andere activiteiten
- nota nieuwkomersbeleid

Prestatie indicatoren

- aantal algemene (basis)voorzieningen
- aantal toegankelijke gebouwen
- aantal en soort activiteiten voor de kwetsbare doelgroep, alsmede de mate van deelname
- aantal deelnemers PGB Welzijn
- aantal deelnemers PGB Welzijn dat uit hun sociale isolement is gehaald
- aantal kinderen uit arme gezinnen dat meedoet aan sport, cultuur of andere activiteiten
- gewerkt gaat worden aan het ontwikkelen van kwalitatieve prestatie-indicatoren waarmee de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid kan worden vastgesteld. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de budgetsubsiëerings-uitvoeringsovereenkomsten die al met diverse instellingen zijn afgesloten en bij de benchmark Wmo

Participanten

- Woonbeheer Borne
- Mediant
- Connexion
- ketenpartners die meewerken aan de algemene voorzieningen
- sportverenigingen
- muziekverenigingen
- Welzijn en cultuur De Bijenkorf Borne (inclusief bibliotheek en muziekschool)
- Kulturhus
- ketenpartners die meewerken aan het PGB Welzijn
- Regio Twente
- Wmo-platform

Financiële middelen

Nagenoeg alle bovengenoemde activiteiten kunnen worden uitgevoerd binnen de huidige begroting met inzet van de huidige ambtelijke capaciteit. De meeste financiën zijn gemoed met subsidies voor organisaties, instellingen en verenigingen (zie ook bijlage 3), zijnde de algemene voorzieningen. De extra formatie voor het haalbaarheidsonderzoek naar uitbreiding van de pilot “gratis openbaar vervoer voor Regiopashouders” van de Regio Twente in Borne is onder prestatievelid 1 meegenomen. Het afstemmen van de algemene voorzieningen op de Wmo-gedachte zal extra formatie vragen, evenals de pilot met het PGB Welzijn en het ontwikkelen / uitvoeren van beleid om kinderen uit arme gezinnen mee te laten doen aan sport, cultuur of andere activiteiten op grond van het eventueel af te sluiten convenant met het ministerie van VWS. Hiervoor zal in totaal 0,8 fte nodig zijn (HBO-niveau), dit is € 52.000 op jaarbasis.

Voor wat betreft de materiële kosten van het PGB welzijn, subsidieert de provincie Overijssel een bijdrage van € 5.000 met als voorwaarde dat de gemeente minstens eenzelfde bedrag inzet.

De gemeente Almelo levert advies. Het Fonds Sociale Vernieuwing is uitermate geschikt om een dergelijke nieuwe pilot te financieren. Om een goede start te maken wordt voorgesteld een bedrag tot maximaal € 20.000 (2008) te bestemmen voor de pilot PGB Welzijn. Bij de voorbereidingen van de pilot PGB welzijn zal een begroting worden opgesteld.

Voor het uitvoeren van beleid om kinderen uit arme gezinnen mee te laten doen aan sport, cultuur of andere activiteiten wordt vooralsnog een p.m.-post geraamd. Nadat het beleid ontwikkeld is, is ook duidelijk welke bedragen nodig zijn. Het ministerie van VWS stelt hiervoor in ieder geval voor 2008 en 2009 een bedrag van € 29.000 per jaar beschikbaar in het gemeentefonds.

5.6 Prestatieveld 6

Verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behouden en bevorderen van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer

Dit prestatieveld richt zich op individuele mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem. Het gaat hier om individueel te verlenen voorzieningen, die aan de behoefte van het individu zijn aangepast. Of iemand toegang heeft tot een individuele voorziening hangt af van de individuele situatie. De gemeente is vrij om te bepalen welke concrete voorzieningen zij zal verlenen, met in achtneming van het compensatiebeginsel. Hierbij kan gedacht worden aan woningaanpassingen, vervoersvoorzieningen zoals (sport)rolstoelen en scootmobielen, hulp bij het huishouden, begeleiding bij zelfstandig wonen, dagbesteding voor ouderen, maaltijdvoorziening, sociale alarmering, klussendiensten, algemeen maatschappelijk werk of vormen van psychosociale hulpverlening. In de "Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Borne 2007", het "Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Borne 2007" en de "Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning 2007" is het beleid van Borne vastgelegd.

Het beleid op het gebied van de individuele voorzieningen is in principe beleidsarm ingevoerd. Dit betekent dat het oude beleid van de Wvg zoveel mogelijk in stand is gebleven. De beleidsregels betreffen de nieuwe thema's op het gebied van individuele voorzieningen uit de Wmo, met name de hulp bij het huishouden. Ze zijn in aanvulling op het oude Wvg-beleid vastgesteld.

Doelstelling

De gemeente Borne wil door toepassing van het compensatiebeginsel individuele voorzieningen verstrekken om daarmee een volwaardige deelname aan de samenleving mogelijk te maken.

Doelgroep

Alle inwoners van Borne met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem.

Samenhang met de strategische uitgangspunten

- de activiteiten zijn gericht op versterking van de deelname van de burger met beperkingen aan de samenleving, waarbij de veiligheid en het individuele voorzieningenniveau van belang zijn
- de activiteiten maken inclusief beleid mogelijk, omdat de inzet van individuele voorzieningen de participatie vergroot en er een schakel ligt met andere gemeentelijke voorzieningen op het terrein van individuele verstrekkingen zoals schuldhelpverlening en armoedebeleid
- de samenleving draagt deels gezamenlijke verantwoordelijkheid bij de bekostiging van het voorzieningenniveau; daarbij kan naar draagkracht van burgers (eigen bijdrage) inzet en middelen worden verlangd
- de activiteiten doen een beroep op de eigen verantwoordelijkheid van de burger, daar waar het gaat om door inzet van het compensatiebeginsel toegang te krijgen tot individuele voorzieningen, teneinde daarmee als zelfstandig deelnemer aan de samenleving te kunnen fungeren
- keuzevrijheid van de burger is gewaarborgd door contracten met meerdere leveranciers af te sluiten
- de activiteiten herbergen de instrumentele uitgangspunten van vraagsturing, houdbaar, regierol gemeente, marktwerking door aanbestedingen en zo min mogelijk bureaucratie

Activiteiten

- herindicaties hulp bij het huishouden en oude Wvg-voorzieningen ten aanzien van overgangsccliënten en deze omzetten in Wmo-besluiten voor 1 juli 2008
- werken aan het compensatiebeginsel: van aanbodgericht naar vraaggericht

- jaarlijkse evaluatie Wmo-verordening, besluit en beleidsregels en zonodig aanpassingen:
 - overgaan tot collectief verzekeren van cliënten met een persoonsgebonden budget voor hulp bij het huishouden met betrekking tot wettelijke aansprakelijkheid, rechtsbijstand, loondoorbetaling bij ziekte en arbodienstverlening, geleverd door de Sociale Verzekeringsbank
 - aan cliënten waarvoor een medische keuring noodzakelijk is geen extra kosten door te berekenen bij een aanvraag van een gehandicaptenparkeerkaart
 - in regionaal verband onderzoeken en tot afspraken komen of bij verhuizing naar een andere gemeente de verstrekte individuele voorziening door de oude gemeente tijdelijk in gebruik kan blijven totdat de nieuwe gemeente een individuele voorziening heeft verstrekt
- uitvoering geven aan de in 2006 in regionaal verband gepleegde Europese aanbesteding hulp bij het huishouden (contracten met 3 zorgaanbieders zijn afgesloten voor de jaren 2006 en 2007, met 2 keer een optie tot verlenging van 1 jaar; de 1^e optie tot verlenging is gelicht, dus ook in 2009 leveren de huidige zorgaanbieders de hulp bij het huishouden)
- uitvoering geven aan de in 2007 in regionaal verband gepleegde Europese aanbesteding individuele hulpmiddelen Wmo (contracten met 2 aanbieders zijn afgesloten voor de jaren (half) 2007, 2008 en 2009, met 2 keer een optie tot verlenging van 1 jaar)
- voorbereiden nieuwe aanbesteding hulp bij het huishouden zo mogelijk in regionaal verband
- voorbereiden nieuwe aanbesteding individuele hulpmiddelen Wmo zo mogelijk in regionaal verband
- werken aan de totstandkoming c.q. verbeteren van integraal indiceren en hiertoe afspraken maken met de desbetreffende ketenpartners zoals CIZ en Transferpunten ziekenhuizen
- ontwikkelen, verbeteren en/of implementeren van meer / andere collectieve algemene voorzieningen in samenwerking met de daarbij (gesubsidieerde) partners
- ontwikkelen, verbeteren en/of uitwerken van prestatieafspraken met de woningstichting
- ontwikkelen integraal beleid zoals het betrekken van het vangnet sociale zaken bij de genoemde activiteiten (armoedebeleid, financiële ondersteuning aan de doelgroep, kwijtschelding belastingen)
- voorbereiden (overgang van rijk) en implementeren ondersteunende en activerende begeleiding
- onderzoeken of procedures voor het aanvragen van individuele voorzieningen verkort kunnen worden
- inrichten applicatiebeheer geautomatiseerd systeem voor de Wmo

Resultaten

- alle daarvoor in aanmerking komende inwoners zijn geherindiceerd conform de Wmo
- diverse aanpassingen in het individuele voorzieningenbeleid daar waar dat op grond van de jaarlijkse evaluatie nodig / wenselijk wordt geacht in het licht van het meer toepassen van het compensatiebeginsel
- door een goed voorzieningenbeleid te voeren zijn meer inwoners in staat om zo lang mogelijk de eigen regie over de kwaliteit van het eigen leven en de eigen huishouding te voeren; hierdoor wordt de deelname aan het maatschappelijk verkeer gewaarborgd
- een nieuw bestek voor de aanbesteding hulp bij het huishouden
- een nieuw bestek voor de aanbesteding individuele hulpmiddelen Wmo
- verbeterde c.q. nieuwe collectieve algemene voorzieningen
- verbeterde c.q. nieuwe prestatieafspraken met de woningstichting
- verbeterde afstemming met het vangnet sociale zaken
- (eventueel) verkorte procedures voor het aanvragen van individuele voorzieningen
- een goed werkend geautomatiseerd systeem Wmo

Prestatie indicatoren

- aantal en soort individuele verstrekkingen
- de mate van klanttevredenheid over de indicatiestelling
- de mate van klanttevredenheid over de kwaliteit van de voorziening
- doorlooptijden van aanvraag tot en met verstrekking

- gewerkt gaat worden aan het ontwikkelen van kwalitatieve prestatie-indicatoren waarmee de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid kan worden vastgesteld. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de budgetsubsiëerings-uitvoeringsovereenkomsten die al met diverse instellingen zijn afgesloten en bij de benchmark Wmo

Participanten

- zorgaanbieders
- aanbieders individuele hulpmiddelen Wmo
- aanbieders collectieve algemene voorzieningen
- Woonbeheer Borne
- Welzijn Ouderen Borne
- Steunpunt Informele Zorg Borne
- Stichting Welzijn en Cultuur de Bijenkorf Borne
- CAK
- transferpunten ziekenhuizen
- zorgkantoor Menzis
- CIZ
- Wmo-platform

Financiële middelen

Vanaf 2008 geldt voor de rijksverdeling van het Wmo-budget (met name de hulp bij het huishouden) het objectieve verdeelmodel. Borne is daarbij aan te merken als een nadeelgemeente. Dit betekent dat de inkomsten lager zijn dan in 2007.

Vanaf 2009 worden de volgende budgetten in de begroting opgenomen:

Wmo hulp bij het huishouden:	€ 1.614.820
Wmo collectief vraagafhankelijk vervoer:	€ 36.000
Wmo vervoersvoorzieningen:	€ 712.506
Wmo rolstoelvoorzieningen:	€ 138.500
Wmo woonvoorzieningen:	€ 300.000

Deze geraamde bedragen in de begroting van 2009 komen overeen met de daadwerkelijke uitgaven in 2007 en zijn daarom reële ramingen.

Indien er een explosieve groei van de hulp bij het huishouden, of een toekomstige verschuiving van HH1 naar HH2 zal plaatsvinden, c.q. aanvragen voor individuele hulpmiddelen stijgen, voldoen de huidige budgetten niet. Overigens, landelijk wordt het Wmo-budget hulp bij het huishouden in 2009 gekort met €30 miljoen (omdat gemeenten in 2007 gezamenlijk een flink overschot hadden op het Wmo-budget hulp bij het huishouden). Ook is de verwachting dat de staatssecretaris met ingang van medio 2009 een wetswijziging wil laten ingaan. Een mogelijke consequentie hiervan is dat er tijdig een nieuwe aanbesteding moet plaatsvinden en dat de tarieven voor de hulp bij het huishouden zullen stijgen.

Voor de formatie die nodig is om de informatie- en adviesfunctie (en vraagverheldering), de indiceringen en de administratieve taken in de back-office uit te voeren, is € 125.000 beschikbaar.

Om het nieuw aangeschafte geautomatiseerde systeem voor de Wmo goed te kunnen laten functioneren, is het noodzakelijk hiervoor een applicatiebeheerder aan te stellen voor 0,3 fte (€ 19.500). Dit is nodig om de back-office het werk op een verantwoorde (accountantsvereiste) en efficiënte manier te laten uitvoeren en om de nodige beleidsinformatie te kunnen traceren.

Welke financiële middelen meekomen van het rijk voor de ondersteunende en activerende begeleiding is (nog) niet bekend.

5.7 Prestatievelden 7, 8 en 9

In de Wmo zijn drie prestatievelden opgenomen die zich elk vanuit een andere invalshoek richten op de positie van kwetsbare mensen in de samenleving. Het gaat om de prestatievelden 7, 8 en 9. De doelgroep van de drie prestatievelden bestaat uit mensen in een kwetsbare positie, die vaak zorgmijndend gedrag vertonen, waarbij kenmerken als verslaving, psychiatrie en dakloosheid vaak samenvallen. De drie prestatievelden worden hierna één voor één kort toegelicht. Vervolgens wordt voor de drie prestatievelden samen ingegaan op het beleid.

Prestatieveld 7:

bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang en het voeren van beleid ter bestrijding van geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer is gepleegd

Maatschappelijke opvang omvat activiteiten bestaande uit het tijdelijk bieden van onderdak, begeleiding, informatie en advies aan personen die (door één of meerdere problemen) al dan niet gedwongen de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving. Het gaat om mensen met veelsoortige problemen, bijvoorbeeld op het gebied van huisvesting, gedrag, ziekte, verslaving en maatschappelijke participatie. Enerzijds zijn dit thuiswonende mensen met een dreigende huisuitzetting en een risico op (verdere) teloorgang. Anderzijds zijn dit mensen met meervoudige problemen die sinds korte tijd of al langdurig op straat leven, zorgmijndend gedrag vertonen en soms voor overlast zorgen.

Vrouwenopvang houdt in dat tijdelijk onderdak, begeleiding, informatie en advies wordt geboden aan vrouwen die (al dan niet gedwongen) de thuissituatie hebben moeten verlaten in verband met problemen van relationele aard of door geweld. Bij huiselijk geweld, gaat het om geweld² gepleegd door iemand uit de huiselijke kring (partner, gezins- of familieleden, huisvrienden) van het slachtoffer.

Prestatieveld 8:

bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen

Onder het bieden van openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGz) wordt nagenoeg hetzelfde verstaan als hetgeen in de Wet collectieve preventie volksgezondheid hieronder wordt verstaan. Te weten: het signaleren en bestrijden van risicofactoren op het gebied van de openbare geestelijke gezondheidszorg, het bereiken en begeleiden van kwetsbare personen en risicogroepen, het functioneren als meldpunt voor signalen van crisis of dreiging van crisis bij kwetsbare personen en risicogroepen en het tot stand brengen van afspraken tussen betrokken organisaties over de uitvoering van de openbare geestelijke gezondheidszorg. Het bieden van psychosociale hulp bij rampen is door de wetgever niet in de Wmo ondergebracht. Dit desbetreffende deelgebied is expliciet uitgezonderd van het begrip openbare geestelijke gezondheidszorg in de Wmo.

Bij OGGz gaat het om ongevraagde bemoeienis met kwetsbare mensen die kampen met meervoudige problemen, waaronder vaak psychische en / of verslavingsproblemen. Deze groep mensen vraagt zelf meestal niet duidelijk om hulp. De OGGz staat voor het voorkomen van erger, uitval en / of terugval. Doel van de OGGz is het vroegtijdig signaleren en beïnvloeden van risicofactoren en beschermende factoren. Hiermee wordt beoogd uitsluiting en dakloosheid te voorkomen en verminderen. Daarnaast is het streven een aanvaardbare kwaliteit van leven voor deze kwetsbare mensen te realiseren. OGGz is met andere woorden zorg voor diegenen die tussen de wal en het schip van de zorg- en welzijnsector (dreigen te) vallen. Soms omdat de persoon wel om hulp wil vragen, maar de weg niet weet. En soms omdat wel hulp nodig is, maar de persoon in kwestie er niet om vraagt, de zogenaamde bemoeizorg voor "zorgwekkende zorgmijders".

De OGGz kenmerkt zich door samenwerking tussen verschillende (zorg-)organisaties en door afstemming van de zorg aan de cliënten. Onder het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGz) wordt verstaan:

² Geweld is aantasting van de persoonlijke integriteit en is onder te verdelen in geestelijk en lichamelijk (incl. seksueel) geweld.

- het signaleren en bestrijden van risicofactoren op het gebied van OGGz
- het bereiken en begeleiding van kwetsbare personen en risicogroepen
- het functioneren als meldpunt voor signalen van crisis of dreiging van crisis bij kwetsbare personen en risicogroepen
- het tot stand brengen van afspraken tussen betrokken organisaties over de uitvoering van de OGGz

*Prestatieveld 9:
bevorderen van verslavingsbeleid*

De (ambulante) verslavingszorg omvat activiteiten die gericht zijn op preventie van verslavingsproblemen en op ambulante hulpverlening bij verslavingsproblemen, waaronder activiteiten in het kader van overlastbestrijding door verslaving. Er wordt vaak gesproken over “maatschappelijke verslavingszorg” als het gaat om activiteiten die door de gemeente worden aangestuurd en gefinancierd. De maatschappelijke verslavingszorg richt zich in het algemeen op het zo dragelijk mogelijk maken van het leven van de verslaafde en het zoveel mogelijk stimuleren de verslaving te stoppen, verminderen of beheersen. Daarnaast is het beleid gericht op het verminderen van de overlast die veel verslaafden veroorzaken. Het gaat bijvoorbeeld om preventieactiviteiten, de ambulante zorg, een gebruikruimte, de OGGz-toeleidingsfunctie en de aanpak van veelplegers. Instellingen voor verslavingszorg worden gefinancierd op grond van de AWBZ. Daarbij gaat het om ambulante zorg, methadonverstrekking en klinische zorg (opname in gespecialiseerde klinieken). In het kader van het verslavingsbeleid wordt ook wel aandacht besteed aan begeleid wonen en projecten voor dagbesteding en arbeid.

Beleid

Gemeenten zijn er verantwoordelijk voor dat burgers met psychische en verslavingsproblemen hun weg naar de hulpverlening vinden. Het gaat dan bijvoorbeeld om het signaleren van problemen bij sociaal kwetsbare mensen, contact houden, de begeleiding naar hulp en ongevraagde nazorg om terugval te voorkomen. Voor de (potentiële) doelgroep is samenhang in beleid van groot belang. Regelmaat (dagbesteding via werk of op een andere wijze), inkomen, huisvesting, ontplooiing en participatie zijn voorbeelden van gebieden waarop een gemeente preventieve maatregelen kan nemen.

Centrumgemeenten

Het ministerie van VWS heeft in heel Nederland per regio een (aantal) centrumgemeente(n) aangewezen op het gebied van maatschappelijke opvang. De centrumgemeenten zijn verantwoordelijk voor voldoende (bovenlokale) voorzieningen voor toeleiding, opvang en zorg. Ook dienen zij activiteiten te ondernemen die beogen dat dak- en thuislozen en verslaafden worden toegeleid naar geëigende zorg en een stabiel bestaan. Het rijk verstrekt daartoe jaarlijks een doeluitreiking voor maatschappelijk opvang en verslavingsbeleid in de OGGz. Het beleid zal dus veelal op regionaal niveau en in samenwerking met de gemeenten in de regio ontwikkeld worden.

Voor de regio Twente zijn Enschede en Almelo aangewezen als centrumgemeenten. Samen met de gemeente Hengelo hebben deze steden een gezamenlijk plan van aanpak maatschappelijk opvang opgesteld onder de naam “Twents Kompas”. Daarnaast heeft elk van de centrumgemeenten een afzonderlijk (concreter) plan van aanpak opgesteld. Borne valt onder centrumgemeente Enschede en is derhalve onderdeel van het “plan van aanpak maatschappelijke opvang, sociale verslavingszorg en openbare geestelijke gezondheidszorg 2008-2011” van Enschede. Borne heeft zelf minimaal beleid en aanbod op het gebied van maatschappelijke opvang en verslavingszorg.

Het Twentse Kompas is een onderdeel van de prestatievelden 7, 8 en 9. In het kompas worden vrouwenopvang en huiselijk geweld niet behandeld.

Inwoners van Borne zullen meestal geen gebruik maken van het Vrouwenopvanghuis in Enschede, maar elders in het land hun toevlucht zoeken. In onze regio verblijven juist vrouwen van elders uit het land. Bij de uitstroom vestigt een deel van de vrouwen zich in Enschede of Hengelo.

Volgens de gemeente Enschede zou het beter zijn voor een aantal vrouwen en kinderen dat ze in een kleinere gemeente een nieuw bestaan opbouwen. Ze vraagt de Twentse gemeenten hieraan mee te werken.

De vrouwenopvang biedt ook begeleiding aan slachtoffers van mensenhandel. Hun begeleiding is zeer langdurig en specifiek. De gemeente Enschede heeft voor 2 jaar (2008 en 2009) subsidie gekregen voor de oprichting van een meld-en coördinatiepunt mensenhandel.

Voor de onderdelen vrouwenopvang en huiselijk geweld zal op lokaal niveau aanvullend beleid opgesteld moeten worden. Verder verwachten de centrumgemeenten van de regiogemeenten dat zij een bijdrage leveren aan het realiseren van (collectieve) preventie en (na)zorg voor de eigen inwoners en dat ze de Wmo (mede) op deze prestatievelden vormgeven en uitvoeren.

Aanvullend lokaal beleid

Op de onderdelen van de prestatievelden 7, 8 en 9 waar het Twents Kompas niet ingaat en op de onderdelen waarvan de centrumgemeenten (gedeeltelijke) medewerking vragen van de regiogemeenten, zal Borne zelf aanvullend beleid moeten ontwikkelen. Voor een deel bestaat dit beleid al, voor een deel is dit beleid in ontwikkeling en voor een deel zal hiermee nog een begin gemaakt moeten worden.

De huidige situatie is als volgt:

- Op regionaal niveau wordt gewerkt aan een nota ter voorbereiding van het lokale gezondheidsbeleid van Twentse gemeenten. Mede op basis daarvan is Borne bezig met het opstellen van de nieuwe lokale gezondheidsnota voor de periode 2008-2011. In de lokale gezondheidsnota is beleid geformuleerd op het gebied van collectieve preventie. Relevante speerpunten in het gezondheidsbeleid, gericht op voorkomen van de problematiek betrekking hebbend op de prestatievelden 7,8 en 9, zijn: (collectieve) preventie van genotmiddelengebruik door jongeren, preventie van depressie en preventie van (schadelijk) alcoholgebruik.
- Borne verleent subsidie aan GGD, Mediant en Trimaran.

De GGD regio Twente ontvang jaarlijks een bedrag van € 280.000. De GGD zet dit geld in voor:

1. jeugdgezondheidszorg, waaronder gezondheidsonderzoeken op scholen;
2. infectieziektenbestrijding;
3. bevorderingstaken: milieu & gezondheid, beleidsadvisering, publieksinformatie;
4. OGGz: regie en netwerk, meldpunten en vangnetten zorg;
5. overige OGGz-taken: forensische zorg, samenwerking rond zorgloketten en
6. bestuur en kwaliteitszorg.

Mediant ontvangt jaarlijks € 11.005. Mediant is een GGZ-aanbieder en biedt naast behandeling ook preventie. Ze ontwikkelden door de jaren heen veel projecten en voorzieningen gericht op preventie en zelfhulp. Voorbeelden zijn projecten op het gebied van bemoeizorg voor jongeren en volwassenen, dienstverlening / deelname consultatieteams als kindermishandeling en huiselijk geweld.

Tot 2008 werd Trimaran centraal gefinancierd. Trimaran is een belangenorganisatie voor mensen met een beperking op het gebied van de GGZ. Voor het jaar 2008 heeft ook Borne een bijdrage aan Trimaran geleverd van € 5.700. Aan Trimaran is aangegeven dat vanaf 2009 niet automatisch aanspraak op subsidie kan worden gedaan. Er zal (samen met de andere regiogemeenten) eerst beleid moeten worden ontwikkeld of en op welke wijze de gemeente belangenorganisaties subsidieert.

- Borne zal (eventueel in samenwerking met de gemeente Hengelo) een beleidsnotitie op het gebied van huiselijk geweld opstellen. Ook Borne krijgt te maken met het huisverbod waarvoor (zo mogelijk in regionaal verband) maatregelen moeten worden getroffen.

- Vrouwenopvang meenemen in de beleidsnotitie huiselijk geweld.
- Op het gebied van toeleiding van de eigen inwoners naar de maatschappelijke opvang in de centrumgemeente Enschede zou meer actief beleid kunnen worden ontwikkeld. De regionale ontwikkelingen van de centrumgemeenten in het kader van het "Twents Kompas" worden eerst afgewacht. De verwachting is dat er in de loop van 2008 meer duidelijkheid over het "Twents Kompas" komt. Vervolgens gaat de gemeente aan de slag met beleid op het gebied van toeleiding.
- Op het gebied van nazorg voor de eigen inwoners die vanuit de maatschappelijke opvang in de centrumgemeente Enschede terug zouden kunnen keren naar Borne, is nog geen beleid ontwikkeld. De regionale ontwikkelingen van de centrumgemeenten in het kader van het "Twents Kompas" worden eerst afgewacht. De verwachting is dat er in de loop van 2008 meer duidelijkheid over het "Twents Kompas" komt. Vervolgens gaat de gemeente aan de slag met beleid op het gebied van nazorg, waarbij uitgangspunt is dat alle Bornse inwoners die in de centrumgemeente Enschede zijn opgevangen, terug kunnen keren in Borne.

Tijdens de interactieve Wmo-bijeenkomst die specifiek over de prestatievelden 7, 8 en 9 ging, kwam naar voren dat de professionals op deze gebieden al heel veel doen. Ook zoekt men elkaar, zij het incidenteel, al op. Het Algemeen Maatschappelijk Werk gaf bijvoorbeeld aan dat er spreekuren op de basisscholen worden ingesteld, zodat de hulpverlening laagdrempelig toegankelijk is. Ook Woonbeheer oriënteert zich momenteel op haar eventuele rol voor deze specifieke doelgroep. De professionals gaven aan bereid te zijn samen met de gemeente vorm te geven aan de toeleiding en de nazorg. Gesuggereerd werd bijvoorbeeld dat de gemeente kan stimuleren dat er cursussen komen voor vroegsignalering voor vrijwilligers (te denken valt aan sportverenigingen, scoutingverenigingen e.d.), maar ook voor bepaalde beroepsgroepen zoals leerkrachten en zwemonderwijzers. Preventie bij de jeugd (en vervolgens binnen een gezin) wordt als belangrijk gezien om in de toekomst erger te voorkomen.

Doelstelling

Het zo goed mogelijk bieden van hulp op maat aan inwoners van Borne, die dit nodig hebben, door medewerking te verlenen aan de regionale samenwerking op het terrein van de drie prestatievelden en door het ontwikkelen van aanvullend lokaal beleid op het gebied van toeleiding en nazorg.

Doelgroep

Inwoners van de gemeente Borne met een hulpvraag op het terrein van maatschappelijke opvang, GGZ-problematiek en verslavingszorg.

Samenhang met de strategische uitgangspunten

- de activiteiten zijn gericht op versterking van de preventieve mogelijkheden, o.a. het tijdig signaleren van risico's, het onderkennen van oorzakelijke factoren alsmede het creëren van begeleiding of toeleiding naar de hulpverlening
- de activiteiten maken inclusief beleid mogelijk, omdat de inzet van de ketenpartners de samenhang tussen de activiteiten mede tot stand brengen en bevorderen
- de samenleving draagt deels gezamenlijke verantwoording bij de bekostiging van het voorzieningenniveau; gebruikers van de preventieve mogelijkheden en begeleiding worden niet extra belast
- de activiteiten doen een beroep op eigen verantwoordelijkheid van de burger, daar waar het gaat om actief een begin te maken met het creëren van een oplossing van het probleem, met name bij verslavingszorg en opvang
- de activiteiten herbergen de instrumentele uitgangspunten van vraagsturing, houdbaar, regierol gemeente en marktwerking door inkoop bij derden

Activiteiten

- de gemeente verleent haar medewerking aan de ketensamenwerking tussen enerzijds de aanbieders van de OGGz, verslavingszorg en maatschappelijke opvang en anderzijds het regionaal vastgestelde beleid, opdat een sluitende zorg (toeleiding-opvang-ondersteuning) kan worden verleend
- in regionaal verband actualiseren van de beleidsuitgangspunten aangaande de maatschappelijke opvang en verslavingszorg.
- meer preventie/voorlichting aan jeugdigen van 12 tot en met 15 jaar over het gebruik van met name alcohol en drugs: voortzetting van het project "Happy fris"
- uitvoeren van relevante speerpunten in het regionale en lokale gezondheidsbeleid
- ontwikkelen van beleid op het gebied van huiselijk geweld en vrouwenopvang
- ontwikkelen van beleid op het gebied van toeleiding naar maatschappelijke opvang en nazorg vanuit de maatschappelijke opvang, samen met de ketenpartners

Resultaten

- ketenafspraken tussen aanbieders en de regiogemeenten betreffende maatschappelijke opvang, huiselijk geweld, verslavingszorg en OGGz
- beschikbaarheid van maatschappelijke opvang met voldoende kwaliteit en omvang
- snelle en adequate aanpak van het huiselijk geweld, waarbij tijdige signalering en optimale samenwerking tussen de ketenpartners voorop staat.
- daling van het alcoholgebruik op minimaal het regionale niveau onder jongeren 12 t/m15 jaar
- duidelijke toeleiding naar maatschappelijke opvang
- duidelijkheid rondom de nazorg vanuit de maatschappelijke opvang

Prestatie indicatoren

- aantal meldingen opvang, uitgesplitst naar vrouwenopvang en overige opvang
- duur van de opvang
- aantal meldingen huiselijk geweld
- aantal OGGz-cliënten
- aantal verslaafden, onderverdeeld naar tabak, alcohol, drugs en leeftijd
- gewerkt gaat worden aan het ontwikkelen van kwalitatieve prestatie-indicatoren waarmee de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid kan worden vastgesteld. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de budgetsubsiëerings-uitvoeringsovereenkomsten die al met diverse instellingen zijn afgesloten en bij de benchmark Wmo

Participanten

- GGD / Regio Twente
- gemeente Enschede / regio gemeenten
- MEE Twente
- Mediant
- Tactus
- Humanitas
- Trimaran
- Algemeen Maatschappelijk Werk (Carint)
- Voedselbank
- Stichting WOPIT (Wonen en Psychiatrie In Twente)
- middelbare scholen
- politie
- Woonbeheer Borne
- Wmo-platform

Financiële middelen

De GGD Regio Twente ontvang jaarlijks een bedrag van € 282.000 ten behoeve van de OGGz.

De subsidieregeling “collectieve preventie GGZ” is met ingang van 2007 van het rijk overgegaan naar Borne. Deze voormalige rijkssubsidie werd ingezet voor Mediant. Aangezien Borne nog geen beleid op dit gebied heeft ontwikkeld, ontving Mediant zowel in 2007 als in 2008 deze subsidie ten bedrage van € 11.005 op jaarbasis.

Trimaran heeft in 2008 een incidenteel bedrag van € 5.700 ontvangen.

De subsidieregeling “diensten bij wonen met zorg” is met ingang van 2007 van het rijk overgegaan naar Borne. Hiervoor is € 20.000 structureel in de begroting opgenomen. In 2008 heeft Avelijn een subsidiebijdrage van € 4.000 ontvangen voor de aanschaf van een duo-fiets. Bij de ontwikkeling van beleid van de prestatievelden 7,8 en 9 moet bekeken worden op welke wijze deze middelen worden ingezet.

Tot nu toe is het volksgezondheidsbeleid, waarvan de beleidsthema's uit de prestatievelden 7,8 en 9 deel uitmaken, beleidsarm uitgevoerd. Met de komst van de Wmo zal de gemeente Borne nadrukkelijker zelf beleid moeten ontwikkelen en (laten) uitvoeren c.q. de regie gaan voeren.

Op het gebied van huiselijk geweld en vrouwenopvang en op het gebied van toeleiding naar maatschappelijke opvang en nazorg vanuit de maatschappelijke opvang zal Borne eveneens beleid moeten gaan ontwikkelen c.q. regie gaan voeren.

Hiervoor zal in totaal 0,6 fte nodig zijn (HBO-niveau), dit is € 39.000 op jaarbasis.

5.8 Participatie en verantwoording

De verantwoording in de Wmo gebeurt vooral horizontaal: naar de eigen burgers en de eigen gemeenteraad.

Burgers betrokken maken: óók bij beleidsevaluatie

Zoals eerder is aangegeven, heeft Borne het Wmo-platform geïnstalleerd. Wanneer het Wmo-platform (en eventueel ook meer specifieke cliënt- en burgergroepen c.q. panels én ketenpartners) al hebben meegedacht over de invulling van het beleid, is het zaak hen ook mee te laten denken over de invulling van de prestatie-indicatoren en de manier waarop de voortgang wordt gemonitord. Het is logisch dat ze vervolgens ook meedenken over de interpretatie van de uitslagen en over eventuele wijzigingen in het beleid / de planning en / of aanvullende maatregelen te nemen. De uiteindelijke keuze welke beleidswijzigingen en /of aanvullende maatregelen worden genomen blijft uiteraard voorbehouden aan de gemeenteraad.

De gemeente Borne faciliteert het Wmo-platform in de vorm van ambtelijke ondersteuning (0,2 fte, € 13.000), in de vorm van een vacatievergoeding (maximaal € 5.000 per jaar) en een werkbudget (maximaal € 2.500 per jaar). De budgetten (€ 5.000 en € 2.500) zijn structureel in de begroting opgenomen. De ambtelijke ondersteuning moet nog structureel worden geregeld.

Jaarverslag

In de wet is sprake van een jaarverslag, waarin gegevens over de voortgang van de Wmo worden opgenomen. Hierin wordt in ieder geval aandacht besteed aan klanttevredenheid. Het ligt voor de hand dat er een relatie is tussen de vorm van verantwoording en de monitoring van resultaten. De concrete invulling van de prestatievelden, de prestatie-indicatoren en de monitoring vormen de basis voor het jaarverslag. Ieder jaar bespreekt de gemeente de resultaten van dat jaar in relatie tot het beleid / de planning en geeft zij aan welke maatregelen worden voorgesteld in verband met afwijkingen. Daarbij kan het beleid / de planning worden aangepast op basis van voortschrijdende inzichten. Er worden dan corrigerende of aanvullende maatregelen voorgesteld om het beleid / de planning alsnog te halen.

Tussentijds evalueren?

Zeker de eerste beleidsperiode zal deze nieuwe manier van werken en verslaglegging nog kinderziektes hebben. Daarom is belangrijk niet alleen de uitkomsten van de evaluatie te bespreken, maar ook te kijken naar het type informatie dat is verzameld. Bevat de verantwoording de informatie waar de betrokken partijen en de gemeente(raad) behoefte aan hebben?

Tussentijdse evaluatie en aanpassing heeft als nadeel dat informatie uit opeenvolgende jaren niet meer goed vergelijkbaar is. Het voordeel is wel dat sturingsinformatie wordt verkregen die relevant is. Voorgesteld wordt om zeker het 2e jaar (2009) een tussentijdse evaluatie in te bouwen.

Wmo-benchmark

De gemeente Borne doet vanaf 2007 mee aan de landelijke benchmark Wmo. Onderdelen van deze benchmark zijn de hulp bij het huishouden, de individuele voorzieningen en het klanttevredenheids-onderzoek. Elke deelnemende gemeente levert een aantal gegevens aan voor de benchmark, waarmee gemeenten onderling worden vergeleken op hun Wmo-prestaties. Ook het rijk wenst deze gegevens van elke gemeente te ontvangen. Uit oogpunt van efficiency is het toegestaan om de resultaten uit de benchmark aan het rijk aan te leveren. Ook zullen de resultaten uit de benchmark worden betrokken bij de lokale voortgangsevaluatie.

Met de benchmark Wmo is extra ambtelijke inzet nodig van (0,3 fte, € 19.500). Voor het laten uitvoeren van de benchmark hulp bij het huishouden, de individuele voorzieningen en het klanttevredenheids-onderzoek is jaarlijks een bedrag van € 8.000 nodig. Dit bedrag van € 8.000 is structureel in de begroting opgenomen. De ambtelijke ondersteuning moet nog structureel worden geregeld. Indien het wenselijk is de benchmark uit te breiden naar de andere prestatievelden (bijvoorbeeld op het gebied van de mantelzorg) dan zullen daarvoor extra financiële middelen beschikbaar moeten worden gesteld. Vooralsnog wordt voor uitbreiding van de Wmo-benchmark een p.m. bedrag van € 10.000 opgenomen.

6. Financiële middelen

Ten aanzien van de financiële middelen wordt opgemerkt dat veel hiervan reeds vastligt in de begroting van 2008. In dit hoofdstuk is een overzicht gegeven van de reeds in de begroting opgenomen middelen en de middelen die extra nodig zijn wil uitvoering kunnen worden gegeven aan het totale Wmo-beleid met betrekking tot alle prestatievelden. Het is veelal géén kwestie van keuzes: voor een aantal prestatievelden geldt dat de gemeente met de komst van de Wmo expliciet extra beleid moet voeren, hetgeen expliciet extra financiële middelen vraagt. Niet honoreren van extra financiële middelen betekent bewust ervoor kiezen om een aantal wettelijk verplichte taken niet uit te voeren. Een beetje beleid uitvoeren kan niet (het zogenaamde “beleidsarm uitvoeren”). Bewuste keuzes om bepaald beleid juist wél of juist niet uit te voeren moeten expliciet worden genomen. Benadrukt wordt dat het niet beschikbaar stellen van extra budget voor formatie, betekent dat het desbetreffende beleidsonderdeel van de Wmo vervolgens ook niet wordt uitgevoerd.

In onderstaand schema zijn de totale financiële middelen in beeld gebracht.
De personeelskosten zijn exclusief overheadkosten.

TOTAALOVERZICHT WMO FINANCIËLE MIDDELEN

	Nodig in 2009: (structureel)	Er is in begroting 2009: (structureel)	Tekort in 2009:	Gedekt:	Niet gedekt:	I/S	Opmerkingen:
Prestatieveld 1:							
Subsidies	zie bijlage 3	zie bijlage 3	0			S	
BOS-project rijkssubsidie:	130.000	130.000	0			I	tot medio 2010
Dag-arrangementen rijkssubsidie:	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	I	260.000 tot medio 2008
Voorzieningencluster Borssele Maten:	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.		
MF accommodatie de Waele:	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.		
MF accommodatie Zenderen:	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.		
Pilot gratis openbaar vervoer Regio:	6.500	0	6.500	0	6.500	I	personeelskosten
Urban-project activiteiten:	5.000	5.000	0			S	
Blij-in-de-wijk-subsidie:	4.000	0	4.000	4.000	0	S	voorstel: fonds soc.vern.
Prestatieveld 2:							
Jeugdgezondheidszorg GGD:	233.000	233.000	0			S	
Preventief jongerenbeleid:	90.416	90.416	0			S	
Peuterspeelzalen:	106.720	106.720	0			S	
Centrum voor Jeugd en Gezin:	77.326	0	77.326	77.326	0	I	brede doeluitkering 4 jaar
Brede school, Centrum voor Jeugd en Gezin, Lokale Educatieve Agenda:	39.000	0	39.000	0	39.000	S	personeelskosten
Prestatieveld 3:							
Systeem vraagverheldering:	15.000	0	15.000	0	15.000	I	aanschaf systeem + afschrijvingen 6 jaar
Deskundigheidsbevordering Wmo:	3.000	3.000	0			S	

TOTAALOVERZICHT WMO FINANCIËLE MIDDELEN

	Nodig in 2009: (structureel)	Er is in begroting 2009: (structureel)	Tekort in 2009:	Gedekt:	Niet gedekt:	Opmerkingen:
Prestatieveld 4:						
Vrijwilligerswerk:	24.359	24.359	0		S	
Mantelzorg:	78.368	16.935	61.433		13.000 S	personeelskosten
				45.000 ?	S	gemeentefonds 2009 ?
					3.433 S	
Prestatieveld 5:						
Afst. alg. voorz. op Wmo-beleid	13.000	0	13.000	0	13.000 S	personeelskosten
Uitvoering geven aan convenant VWS: (arme kinderen participeren)	29.000	0	29.000	29.000	I	gemeentefonds 2008 / 2009
PGB-welzijn (pilot):	52.500	0	52.500	20.000	I	voorstel:fonds soc.vern.
					32.500 I	personeelskosten
Prestatieveld 6:						
Wmo hulp bij het huishouden:	1.614.820	1.614.820	0		S	
Wmo collectief vraagafhankelijk vervoer:	36.000	36.000	0		S	
Wmo vervoersvoorzieningen:	712.506	712.506	0		S	
Wmo rolstoelvoorzieningen:	138.500	138.500	0		S	
Wmo woonvoorzieningen:	300.000	300.000	0		S	
Personeel:	125.000	125.000	0		S	
Applicatiebeheer systeem Wmo:	19.500	0	19.500		19.500 S	personeelskosten

TOTAALOVERZICHT WMO FINANCIËLE MIDDELEN

	Nodig in 2009: (structureel)	Er is in begroting 2009: (structureel)	Tekort in 2009:	Gedekt:	Niet Gedekt:	Opmerkingen:
Prestatievelden 7,8 en 9:						
GGD Regio Twente:	282.000	282.000	0		S	
Algemeen Maatschappelijk Werk:	186.411	186.411	0		S	
Slachtofferhulp:	5.000	5.000	0		S	
Collectieve preventie GGZ:	11.005	11.005	p.m.		p.m. S	afh. van beleidsontw.
Diensten bij wonen met zorg:	20.000	20.000	p.m.		p.m. S	afh. van beleidsontw.
Huiselijk geweld, vrouwenopvang, toeleiding naar en nazorg vanuit maatschappelijke opvang:	39.000	0	39.000		39.000 S	personeelskosten
Participatie en verantwoording:						
Wmo-platform:	20.500	7.500	13.000		13.000 S	personeelskosten
Wmo-benchmark:	27.500	8.000	19.500		19.500 S	personeelskosten
Uitbreiding Wmo-benchmark naar andere prestatievelden:	10.000	0	10.000		10.000 S	SGBO
Totaal:	4.454.931	4.056.172	398.759	175.326	223.433	

Bijlage 1: prestatievelden Wmo

	Prestatieveld	Houdt onder meer in
1.	Het bevorderen van sociale samenhang en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten	Activiteiten om burgers meer bij de wijk te betrekken. Zorg voor veiligheid, toegankelijkheid e.d.
2.	Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met het opgroeien en ondersteuning van ouders met problemen met opvoeden	Voorzieningen op het terrein van signalering, toeleiden naar en wegwijs maken in het hulpaanbod, pedagogische hulp en coördinatie van zorg
3.	Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning	Voorlichtingsloketten, ouderenadviseurs, MEE Twente (biedt informatie, advies en ondersteuning aan mensen met een beperking, voormalige SPD)
4.	Het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers	Ondersteunen lokale mantelzorgorganisaties, stimuleren en faciliteren vrijwilligersprojecten en -initiatieven
5.	Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en / of een psychosociaal probleem	Sociale activering; hulp bij geldproblemen; algemene voorzieningen
6.	Het verlenen van individuele voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer	Rolstoelen en scootmobielen; vervoersvoorzieningen; huishoudelijke verzorging; woningaanpassingen; begeleiding bij zelfstandig wonen; informatie, advies, hulp voor mensen die zichzelf slecht kunnen redden; dagbesteding ouderen; maaltijdvoorziening; sociale alarmering
7.	Het bieden van maatschappelijke opvang, advies en steunpunten huiselijk geweld	Kortdurende of tijdelijke dag- en nachtopvang bij dak- en thuisloosheid en crisissituaties; idem voor slachtoffers van huiselijk geweld; begeleiden bij zelfstandig wonen; melden van en advies bij huiselijk geweld
8.	Het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ), met uitzondering van bieden van psychosociale hulp bij rampen	Het signaleren en bestrijden van risicofactoren op het gebied van openbare geestelijke gezondheidszorg; het bereiken en begeleiden van kwetsbare personen en risicogroepen; het functioneren als meldpunt
9.	Het voeren van verslavingsbeleid	Ambulante verslavingszorg, preventie

Bijlage 2: wetten die (gedeeltelijk) zijn opgegaan in de Wmo

In de Wmo zijn de gehele Welzijnswet, de gehele Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg), een deel van de Algemene wet bijzondere ziektekosten (Awbz, de hulp bij het huishouden) en een deel van de Wet collectieve preventie volksgezondheid (WCPV, de openbare geestelijke gezondheidszorg) opgegaan.

Deze oude wetten worden beknopt op hoofdlijnen weergegeven, zodat duidelijk is welke functie zij vervulden. Tevens geeft dit overzicht een beeld van de reikwijdte van de Wmo.

Welzijnswet

Het welzijnsbeleid werd in de Welzijnswet (1994) omschreven als de gezamenlijke inspanning van de overheden op maatschappelijk en sociaal-cultureel terrein, die tot doel heeft, in samenwerking met het particulier initiatief en andere betrokkenen:

- de ontplooiingsmogelijkheden van mensen te vergroten en hun zelfredzaamheid evenals hun deelname aan de samenleving te stimuleren mede om te voorkomen dat mensen in een achterstandspositie raken;
- de personen die in een achterstandspositie zijn geraakt mogelijkheden te bieden hun positie te verbeteren en
- het welbevinden van personen in de samenleving op andere wijze te bevorderen.

Er werden in de Welzijnswet drie overheidstaken onderscheiden:

1. lokale overheid: beleid inzake uitvoerend werk; het geheel van maatschappelijke en sociaal-culturele activiteiten, rechtstreeks gericht op personen of groepen van personen in de samenleving;
2. provinciale overheid: beleid inzake steunfunctiewerk, het geheel van activiteiten die het uitvoerend werk ondersteunen en
3. rijksoverheid: beleid inzake de landelijke functie:
 - het volgen, signaleren en analyseren van ontwikkelingen in de samenleving;
 - het stimuleren van nieuw beleid, nieuwe voorzieningen en activiteiten;
 - het zorg dragen voor innovatieve projecten met een landelijke betekenis;
 - het zorg dragen voor internationale uitwisselingen van informatie en
 - het zorg dragen voor een landelijke infrastructuur waaronder landelijke organisaties.

De Welzijnswet was van toepassing op de volgende terreinen:

1. welzijn jeugd, behoudens voor zover de Wet op de jeugdhulpverlening van toepassing is;
2. kinderopvang;
3. maatschappelijke dienstverlening;
4. maatschappelijke opvang, waaronder sociale pensions en vrouwenopvang;
5. verslavingsbeleid, behoudens wanneer de Awbz van toepassing is;
6. sociaal-cultureel werk;
7. emancipatie;
8. sport;
9. welzijn ouderen, behoudens voor zover de Awbz van toepassing is;
10. welzijn gehandicapten;
11. welzijn etnische minderheden en groepen personen die in een met etnische minderheden vergelijkbare positie verkeren, behoudens voor zover de (oude) Wet inburgering nieuwkomers van toepassing was.
12. dienstverlening ten behoeve van door de Tweede Wereldoorlog getroffen en
13. activiteiten in het kader van de viering van de bevrijding, de voorlichting over en herdenking van de gebeurtenissen gedurende de Tweede Wereldoorlog.

Deze Welzijnswet is geheel opgegaan in de Wmo.

Wet voorzieningen gehandicapten

De Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg) had als uitgangspunt dat ouderen en gehandicapten zo lang mogelijk zelfstandig blijven en kunnen deelnemen aan het sociale en maatschappelijke leven. Daartoe voorzorg de Wvg in woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en hulpmiddelen.

De Wvg werd uitgevoerd door gemeenten. Iedere gemeente had een "zorgplicht". Dit betekende dat gemeenten verplicht waren deze voorzieningen te verstrekken aan iedereen die het nodig heeft. Welke voorzieningen er precies waren, hoe de voorzieningen werden verstrekt en hoe hoog een eventuele eigen bijdrage was, verschilde per gemeente.

Gemeenten waren verplicht een verordening op te stellen, waarin het individuele aanspraakniveau was

vastgelegd. Over de te verstrekken voorziening was in de Wvg vastgelegd dat deze "doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht" werd verleend. Individuele gehandicapten konden zich beroepen op de Wvg en de gemeentelijke verordening.

Deze Wet voorzieningen gehandicapten is geheel opgegaan in de Wmo.

Algemene wet bijzondere ziektekosten

Iedere inwoner in Nederland is via de Algemene wet bijzondere ziektekosten (Awbz) verzekerd voor zorg en ondersteuning bij langdurige ziekte, handicap of ouderdom. De Awbz regelt de rechten op verstrekkingen op de volgende gebieden:

- persoonlijke verzorging
- verpleging
- ondersteunende begeleiding
- activerende begeleiding (dagbesteding)
- behandeling
- verblijf

Deze functies worden geleverd door instellingen die door het College voor zorgverzekeringen zijn toegelaten als Awbz-instelling. Het kan daarbij gaan om "traditionele" verzorgingshuizen, verpleeghuizen, thuiszorgorganisaties, instellingen voor geestelijke gezondheidszorg en instellingen voor gehandicaptenzorg. Voor de gemeente Borne contracteert het Zorgkantoor Menzis te Enschede de bovengenoemde zorgfuncties bij de aanbieders van verpleging en verzorging, GGZ (Geestelijke Gezondheidszorg), gehandicaptenzorg en aanbieders van maatschappelijke opvang. De zorg in de Awbz begint met een indicatiestelling. Per 1 januari 2005 voert het landelijk Centrum Indiciestelling Zorg (CIZ) de Awbz-indicaties uit.

Alleen de functie hulp bij het huishouden is per 1 januari 2007 vanuit de Awbz overgegaan naar de Wmo.

Wet collectieve preventie volksgezondheid

De openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ) is geregeld in de Wet collectieve preventie volksgezondheid (Wcpv) om de relatie tussen het rijk en de gemeente ten aanzien van de collectieve preventie & openbare gezondheidszorg te regelen. Deze wet (Wcpv) verplicht alle gemeenten om actief te zijn op het gebied van volksgezondheid. Dit uit zich in de volgende 3 verplichtingen:

1. Gemeenten hebben de verplichting om een gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD) in stand te houden.
2. Gemeenten moeten zorg dragen voor de afstemming tussen de preventie en de curatie (bestrijding / behandeling).
3. Gemeenten hebben een aantal taken, zoals epidemiologie, infectieziektebestrijding, jeugdgezondheidszorg, gezondheidsvoorlichting en vaccinaties (deze taken worden uitgevoerd door de GGD).

De openbare geestelijke gezondheidszorg heeft betrekking op “het signaleren en bestrijden van risicofactoren op het gebied van de openbare geestelijke gezondheidszorg, het bereiken en begeleiden van kwetsbare personen en risicogroepen, het functioneren als meldpunt voor signalen van crisis of dreiging van crisis bij kwetsbare personen en risicogroepen, het bieden van psychosociale hulp bij rampen en het tot stand brengen van afspraken tussen betrokken organisaties over de uitvoering van de openbare geestelijke gezondheidszorg.”

Met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen zijn al deze zaken overgegaan in de Wmo.

Bijlage 3: bestaande beleidsnota's, projecten, activiteiten

Raadsprogramma 2006 – 2010

Het raadsprogramma 2006 -2010 geeft op het vlak van de Wmo het volgende aan.

“De procedurele aanpak die tot nu toe wordt gevolgd bij de implementatie van de Wmo wordt gecontinueerd. Bij de invoering van de Wmo wordt voor de huishoudelijke verzorging een vergelijkbaar diensten- en voorzieningenniveau als nu op basis van de Awbz aan de orde is, nagestreefd. Dit geldt ook voor de integratie van de Wvg in de Wmo. Daarnaast wordt de aandacht voor het voorlichtingsloket, ouderenadviseurs, bestrijding van huiselijk geweld, informatie en advies aan mensen met beperkingen, de ondersteuning van de mantelzorg en het vrijwilligerswerk in het algemeen geïntensiveerd. Beargumenteerd moet worden waar in voorkomende gevallen wordt afgeweken van de modelverordeningen van de VNG.”

Ten aanzien van enkele prestatievelden maakt het raadsprogramma enkele opmerkingen.

Prestatieveld 1 (samenhang en leefbaarheid in wijken) :

“Eenmaal per twee jaar, te beginnen in 2006, stelt de raad de Nota Integrale Veiligheid nieuwe stijl vast, gevoed door metingen (scans) onder de bevolking naar de gevoelens die leven over veiligheid en leefbaarheid. De Nota Integrale Veiligheid wordt nader uitgewerkt in een op uitvoering gericht meerjarenprogramma. Bijzondere aandacht verdienen het project Preventief Veiligheidsbeleid bij scholen, het toezicht in de publieke ruimte en mogelijkheden van pro-actie (vooruitdenken) en preventie (voorkomen).”

Het raadsprogramma geeft tevens aan dat “de ‘winst’ van Borne 800 voor de gemeenschap na 2006 niet mag verdampen” (de raad doelt hier op het rijke verenigingsleven in Borne en de grote betrokkenheid van de Bornse burger bij allerlei vrijwilligersactiviteiten, dat tijdens het feestjaar Borne 800 in 2006 extra naar voren kwam). Vervolgens zegt het raadsprogramma: “in het kader van de verdere invulling van de groene as ook de vitaliteit van de kerkdorpen Zenderen en Hertme zoveel mogelijk moet worden bewaard.”

Ook wenst de gemeenteraad “te investeren in bestaande kernen in relatie tot leefbaarheid”. Bij subsidiëring in het kader van sociale vernieuwing “worden nadrukkelijk de voordelen van waarderen van partnership met particulier initiatief, tempo van beslissen en ondersteuning van gemeenschapszin meegewogen.”

Prestatievelden 1 (samenhang en leefbaarheid in wijken) en 2 (jeugdpreventie):

Onder het hoofdstuk sport gaat het raadsprogramma in op de “Reconstructie / renovatie van speelplaatsen c.q. speelvoorzieningen / speelterreinen zal gefaseerd plaatsvinden.”

En “Intensievere samenwerking buurt, onderwijs, sport (BOS-projecten) in relatie met jeugdwelzijn en jeugdpreventie via samenwerkende organisaties. Het zal budgettair neutraal verlopen voor wat betreft het jeugdwerk.”

“Het huidige niveau van preventief jeugdbeleid (ook alcoholontmoediging), jeugdzorg en gezondheidszorg zal minstens worden gehandhaafd, hoewel een herordering op basis van een herijkt welzijnsbeleid en bijvoorbeeld de BOS-projecten mogelijk is. Dit dient plaats te vinden op basis van een nieuwe welzijnsnota. Daarin zal ook aandacht worden geschonken aan maatschappelijke stages.”

Prestatieveld 8 (geestelijke gezondheidszorg):

“Het beleid inzake volksgezondheid is gebaseerd op de recent door de gemeenteraad vastgestelde Nota Volksgezondheid 2003 - 2007.”

Subsidielijst 2008

Onder de oude Welzijnswet werd jaarlijks de subsidielijst opgesteld. Deze lijst maakt onderdeel uit van de begroting. Ook voor 2008 is zo'n lijst opgesteld (zie bijlage 4). Hieruit is goed op te maken welke verenigingen / organisaties financieel worden ondersteund. Het betreft muziekverenigingen, jongerenverenigingen, vrouwenverenigingen, gehandicaptenverenigingen, sportverenigingen, de scoutingclubs, ouderenverenigingen en wijk- en buurtverenigingen. Tevens ontvangen enkele culturele instellingen subsidie. Het beleid is erop gericht maatschappelijke en sociaal-culturele activiteiten, rechtstreeks gericht op personen of groepen van personen in de samenleving, te stimuleren (vanuit de oude Welzijnswet).

Daarnaast ontvangen de bibliotheek, de muziekschool, Stichting Welzijn en Cultuur de Bijenkorf, het Kulturhus, Bureau Vrijwilligerswerk Borne, Stichting peuterspeelzalen Borne, Steunpunt Informele Zorg Twente en Welzijn Ouderen Borne subsidie. Met deze organisaties zijn afspraken gemaakt in het kader van budgetsubsiëring. In het kader van volwasseneneducatie ("een leven lang leren") zijn afspraken met het ROC van Twente gemaakt.

De subsidies worden aangewend ter ondersteuning van de algemene voorzieningen in Borne. Dit sluit vooral aan bij de prestatievelden 1, 2, 3, 4 en 5.

Kadernota Welzijnswerk 2006 - 2010

Deze nota is in 2006 vastgesteld. Kernpunten van deze nota zijn:

- het algemene welzijnswerk, vooral gericht op de doelgroepen (verstandelijk) gehandicapten en eenzame ouderen
- jeugd- en jongerenwerk, waaronder preventie en activiteitscentrum
- wijk- en buurtwerkondersteuning
- diverse projecten ter versterking van de integrale samenhang binnen het welzijnswerk zoals de brede school, maatschappelijke stages, buurt-onderwijs-sport-project, URBAL-project in Zenderen en het maatjesproject

Op basis van deze nota worden met Stichting Welzijn en Cultuur De Bijenkorf prestatie-afspraken gemaakt. In het jaarprogramma 2008 zijn concrete afspraken gemaakt voor het algemeen welzijnswerk, het jeugd- en jongerenwerk, het wijk- en buurtwerk en de maatschappelijke begeleiding van inburgeraars.

Deze nota sluit aan bij de prestatievelden 1, 2 en 5.

Nota ouderenbeleid

In de notitie ouderenbeleid in de gemeente Borne 2001 -2004 zijn als doelstellingen voor het ouderenbeleid opgenomen:

- a. het bevorderen van maatschappelijke participatie van "vitale ouderen" en hun deelname aan vrijwillige dienstverlening;
- b. het treffen van maatregelen die voorkomen dat "kwetsbare ouderen" in een sociaal isolement geraken en
- c. het aanbrengen van samenhang in voorzieningen voor met name kwetsbare, thuiswonende ouderen.

Het beleid is er op gericht ouderen in staat te stellen zo lang mogelijk thuis te blijven wonen. Het gaat over zelfstandig wonende ouderen vanaf 55 jaar in de gemeente Borne. In een onderzoek van de GGD onder zelfstandig wonende ouderen 65+ (december 2006) kwamen als belangrijkste onderwerpen naar voren:

- a. lichamelijke en psychische gezondheid: te weinig bewegen, overgewicht, zich psychisch niet goed bevinden en eenzaamheidsproblematiek;
- b. afnemen van sociale netwerken en daarmee van de mantelzorg en aandacht voor ouderen als mantelzorgers en
- c. ouderen met een complexe hulpvraag blijven langer thuis wonen.

Welzijn Ouderen Borne (WOB) is specifiek gericht op het ouderenwerk en heeft een subsidierelatie met de gemeente. De WOB draagt voor een belangrijk deel bij aan het oplossen van de gesignaleerde problemen en knelpunten. Prioriteit wordt gegeven aan kwetsbare ouderen en risicogroepen. Gezien het feit dat het overheidsbeleid er op gericht is dat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig thuis blijven wonen, en om te bevorderen dat ouderen zo lang mogelijk gezond zijn, moet er vanuit het oogpunt van preventie ook aandacht worden geschonken aan jongere ouderen. Voor ouderen tot 75 jaar ligt het accent van gemeentelijk beleid op maatschappelijke activering, preventie en het voorkomen van sociaal isolement. Boven de 75 jaar ligt dit op persoonlijke begeleiding en advisering, hulp- en zorgverlening gericht op het verbeteren en in stand houden van zelfredzaamheid en het voorkomen van sociaal isolement.

Ad a. Lichamelijke en psychische gezondheid

Het voorkomen en aanpakken van risicofactoren voor de gezondheid en het voorkomen van sociaal isolement en bevorderen van psychisch welbevinden gebeurt door: het bevorderen van meer bewegen voor ouderen, gezondheidsvoorlichting, het aanbieden van meer specifieke activiteiten voor ouderen en het bieden van ondersteuning. De GGD voert voorlichtingscampagnes uit gericht op een gezonde leefstijl. Hieraan wordt ook aandacht besteed door ouderenconsultatiebureaus.

De gemeente bevordert het "meer bewegen voor ouderen" en het stimuleren van ouderen om aan sport te (blijven) doen. Tevens stimuleert ze de maatschappelijke participatie van ouderen door het stimuleren van deelname aan activiteiten (bijv. door subsidiëring van specifieke activiteiten). Het Bureau Vrijwilligerswerk Borne stimuleert ouderen om vrijwilligerswerk te gaan of te blijven doen. De WOB informeert ouderen en initieert projecten om ouderen actief te laten zijn én blijven. Ook zet de WOB de ouderenadviseur in bij ouderen met kortdurende complexe problemen. Voor ouderen die structurele ondersteuning of psychische begeleiding nodig hebben zijn er het Algemeen Maatschappelijk Werk en Mediant.

Overigens, de nota volksgezondheid 2003 -2007 gaat eveneens in op dit onderwerp.

Ad b. Afnemen van sociale netwerken en daarmee van de mantelzorg en aandacht voor ouderen als mantelzorgers

Het versterken van projecten mantelzorg door het opzetten van het Steunpunt Informele Zorg en het versterken van vrijwilligerswerk om de druk op de mantelzorg te verlichten. Het Steunpunt Informele Zorg bestaat inmiddels al 5 jaar in Borne, evenals het Bureau Vrijwilligerswerk Borne. De plannen daarvoor kwamen uit de nota ouderenbeleid 2001 – 2004. Het Bureau Vrijwilligerswerk Borne zorgt in samenwerking met de WOB voor voldoende vrijwilligers, ondersteuning en deskundigheidsbevordering van vrijwilligers. De gemeente blijft deze voorzieningen faciliteren. Aandacht is eveneens nodig voor ouderen en huiselijk geweld.

Ad c. Ouderen met een complexe hulpvraag blijven langer thuis wonen

De samenhang in de zorg- en dienstverlening moet versterkt worden, zowel lokaal als regionaal. Daarbij dient gestreefd te worden naar het bieden van een op de persoon afgestemde dienstverlening en zorggarantie aan zorgbehoevende ouderen. De gemeente als regisseur bevordert deze samenhang door o.a. het uitstippelen van toekomstig beleid en het in de praktijk aanpakken van knelpunten.

De gemeenten en andere organisaties in Twente, die voor ouderen werken, participeren in het opstellen van een regiovisie, waarin plannen en projecten worden uitgewerkt.

De WOB, Woonbeheer Borne en de gemeente bevorderen dat er goede, veilige woningen voor ouderen zijn in een veilige en leefbare omgeving met goede zorg- en dienstverlening aan huis (zoals maaltijdvoorziening, alarmering, klussendiensten).

Het voormalige gemeentelijke loket Wonen Welzijn Zorg is met de komst van de Wmo omgezet in het Wmo-loket. Dit is het eerste aanspreekpunt voor de burger om informatie en advies te krijgen over de Wmo. Indien bij de intake blijkt dat specifieke informatie en advies nodig is, wordt doorverwezen naar de partners in de zorgketen, waaronder WOB.

De WOB blijkt met de huidige functies en producten goed in te spelen op een groot aantal van de hierboven genoemde onderwerpen. De hoofdfunctie van de WOB is informatie, advies en bemiddeling en omvat onder meer:

- *Publieksvoorlichting* over de manier waarop ouderen zo goed en zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven, onder meer via voorlichtingsmateriaal en informatiemiddagen.
- *Persoonlijke informatie, advies en zonodig begeleiding* voor ouderen over de manier waarop men zo goed en lang mogelijk zelfstandig kan wonen en welke voorzieningen daarbij behulpzaam kunnen zijn.

De andere functies van WOB zijn maatschappelijke activering en participatie, sociale preventie, persoonsgerichte begeleiding, initiëren van beleidsdoelstellingen verkregen uit signalen en participant in diverse samenwerkingsverbanden en ondersteuning ten behoeve van ouderen en ouderenorganisaties.

Veel activiteiten van de WOB worden uitgevoerd door vrijwilligers. Vrijwilligers worden ingeschakeld bij de Hulpdienst en het huisbezoek 75-plus. Deze vrijwilligers worden ondersteund door een begeleider (vrijwilliger of beroepskracht).

Deze nota sluit aan bij de prestatievelden 3 en 5.

Nota volksgezondheid 2003 – 2007

De nota volksgezondheid 2003 – 2007 is opgedeeld in twee delen: een regionaal deel en een lokaal deel.

Borne richt zich wat dit betreft sterk op de centrumgemeenten Enschede, Almelo en Hengelo. Via subsidies voor de GGD, het Algemeen Maatschappelijk werk en Mediant wordt de benodigde zorg ingekocht. De nota volksgezondheid gaat niet specifiek in op maatschappelijke opvang / huiselijk geweld, de doelstellingen voor de openbare geestelijke gezondheidszorg en het verslavingsbeleid in Borne (de prestatievelden 7, 8 en 9). De nota volksgezondheid wordt dit jaar vervangen door een nieuwe nota volksgezondheid 2008 – 2011. Een gedeelte van deze nota kent weer een regionale aanpak, waarbij met de andere gemeenten in Twente wordt samengewerkt. Speerpunten van het regionale beleid zijn overgewicht, depressie, schadelijk alcoholgebruik en roken (in de sfeer van preventie). De GGD (Twentebreed) voert een aantal taken voor de gemeenten uit. Als lokale prioriteiten wordt hieraan toegevoegd de bestrijding van eenzaamheid onder ouderen, de preventie van genotmiddelengebruik onder jongeren en inwoners stimuleren meer te bewegen. Deze nota wordt separaat ter vaststelling aan de gemeenteraad voorgelegd. Borne heeft er bewust (nog) niet voor gekozen om de nota volksgezondheid en de beleidsnota Wmo te integreren en als één nota aan te bieden. Dit omdat de voorbereiding voor de nota volksgezondheid in regionaal verband al gestart was en afstemming met deze eerste beleidsnota Wmo een complex traject zou worden. Voor een volgende nota volksgezondheid en beleidsnota Wmo zal sprake zijn van meer integraliteit.

Deze nota sluit aan bij de prestatievelden 2, 3, 5, 8 en 9.

Nota vrijwilligerswerk Borne 2006 - 2010

Doel van het vrijwilligerswerkbeleid is het faciliteren en stimuleren van het vrijwilligerswerk in Borne. Voortzetting van het Bureau Vrijwilligerswerk Borne (BVB) als uitvoerder van de gemeentelijke doelstellingen maakt daar deel van uit: algemene promotie en ondersteuning van het vrijwilligerswerk (werving, bemiddeling, advisering en deskundigheidsbevordering).

Tevens zijn als speerpunten genoemd: het betrekken van jongeren bij het vrijwilligerswerk en het instellen van een vrijwilligerspanel.

Deze nota sluit aan bij het prestatieveld 4.

Nota peuterspeelzaalwerk 2007 - 2010

De nota "Samenspel, versterkt peuterspeelzaalbeleid in Borne 2007 – 2010" is eind 2006 vastgesteld. Deze nota is een actualisatie van de vorige beleidsnota over peuterspeelzaalwerk, dat als algemene basisvoorziening in stand wordt gehouden. De peuterspeelzaal is een plek waar ieder kind gebruik van zou moeten kunnen maken. Het is tevens de plek die fungeert als belangrijkste vindplaats voor signalen van 2-4 jarigen. De peuterspeelzaal regelt de toegankelijkheid van het ondersteuningsaanbod, de advisering en de toeleiding naar lichte hulpverlening. Bij complexe problematiek kan de jeugdgezondheidszorg, logopedie of het jeugdhulpteam worden ingeschakeld. Tot slot richt het peuterspeelzaalwerk zich op de voor- en vroegschoolse educatie. Het betreft het voortzetten van het methodisch werken aan taalachterstand bij jonge kinderen, dat op de peuterspeelzaal start (voorschoolse educatie) en in groep 1 van de basisschool wordt voortgezet (vroegschoolse educatie). Een belangrijk aspect van het peuterspeelzaalbeleid is de borging van de afstemming met andere organisaties in de voor- en vroegschoolse fase. Overigens, ook de kinderdagverblijven in Borne fungeren als vindplaats voor signalen van 2-4 jarigen en richten zich op voorschoolse educatie.

Deze nota sluit aan bij prestatieveld 2.

Het project Buurt, onderwijs en sport

Het project "Buurt, onderwijs en sport" (BOS-project) is een vierjarig project dat mogelijk is gemaakt door co-financiering van het rijk. Het project is medio 2006 gestart en loopt tot medio 2010.

Binnen dit project zijn drie deelprojecten gedefinieerd: Borne Noord, Borne Zuid en Hertme / Zenderen. Kern van het project is om door middel van samenwerking tussen buurt-, onderwijs- en sportinstellingen de ontwikkelingskansen van kinderen en jongeren te vergroten en achterstanden weg te nemen. Het BOS-project bevordert de sociale cohesie binnen de wijk. Eén deelproject richt zich op kinderen, gezondheid en bewegen. Het andere deelproject richt zich op kinderen, voorkomen van overlast en bewegen.

Het deelproject voor Hertme / Zenderen betreft welzijn en bewegen.

Ook de gefaseerde reconstructie / renovatie van speelvoorzieningen / speelterreinen behoort tot het BOS-project. Op grond van een internet-enquête onder jongeren is gebleken dat 30% van de jongeren niet aan sport doet. Bewegen en sportstimulering zijn belangrijke onderdelen van de BOS-projecten, evenals het ombuigen van de schoolomgevingen tot openbare beweegpleinen voor wijken en buurten. Vrijwillige inzet van jongeren in de uitvoering maakt onderdeel uit van de BOS-projecten.

Dit project sluit aan bij de prestatievelden 1 en 2.

Het project dagarrangementen

Het project dagarrangementen is een tweejarig project dat mogelijk is gemaakt door co-financiering van het rijk. Het project is medio 2006 gestart en loopt tot eind 2008. Kern van het project is activiteiten voor kinderen te realiseren zodat ouders beter in staat zijn arbeid te verrichten. Het betreft voor- en naschoolse activiteiten en activiteiten tijdens vakantieperiodes (KANS: kinderen actief na schooltijd en vaKANSie: activiteiten voor kinderen tijdens vakanties). Tevens is planvorming / visie-ontwikkeling een belangrijk onderdeel van het project dagarrangementen. In het kader hiervan is een start gemaakt met de opzet van de brede school in de Bornsche Maten.

Dit project sluit aan bij de prestatievelden 1, 2 en 5.

Het project brede school

Verbreiding van scholen geeft extra ontwikkelingskansen voor kinderen en zorgt ervoor dat ouders meer mogelijkheden hebben om werk en zorg te combineren. Het brede school-concept houdt onder andere in dat meerdere partijen samenwerken ten behoeve van het kind en dat schotten tussen voorzieningen en instellingen worden verwijderd.

De brede school is ook belangrijk als ontmoetingsplek binnen een wijk / buurt. Het brede school-concept is uitgangspunt voor de onderwijssituatie in de Bornsche Maten en de Wheele.

Dit project sluit aan bij de prestatieveld 1 en 2.

Sportstimulering / meer bewegen

In het kader van de sportstimulering is het de bedoeling dat alle leeftijdsgroepen een mogelijkheid wordt geboden tot bewegen, dat de kwaliteit van het bewegingsonderwijs wordt verbeterd (bijvoorbeeld in de vorm van voldoende "vakleerkrachten bewegen" op de basisscholen) en dat verenigingen worden ondersteund. Er vinden tal van activiteiten plaats, die deels onder het BOS-project zijn voortgezet, zoals:

Bewegen:

- gymkids voor peuters / kleuters van 3 – 6 jaar
- kies voor hart en sport voor de jeugd van 6 – 12 jaar (BOS-project)
- lekker fit in je vel / fit cool voor de jeugd van 6 – 12 jaar (BOS-project)
- club extra voor de jeugd van 6 – 12 jaar
- sportmix voor de jeugd van 6 – 12 jaar
- schoolsport – judo voor de jeugd van 6 – 12 jaar (BOS-project)
- fit no-fat voor volwassenen van 25 – 65 jaar
- sportief wandelen voor 25 – 65 jaar en 65 jaar en ouder
- voorjaarsfit – dr'oet voor 65 jaar en ouder
- GALM 65 jaar en ouder
- blijf bewegen 65+
- botten en spieren protesteren voor 65 jaar en ouder

Verenigingsondersteuning:

- Fair play project
- Deskundigheidsbevordering
- Sportverkiezing van het jaar
- Streetsoccer en scheidsrechters opleiding (BOS-project)
- Project Happy Fris

Dit project sluit aan bij de prestatievelden 1, 2, 3, 4 en 5.

Urbal-project

Het Urbal-project heeft als doel te bevorderen dat er een goede sociale en culturele infrastructuur op het platteland is, dat ouderen en gehandicapten en/of ggz-cliënten langer zelfstandig kunnen wonen en dat het platteland sociaal en vitaal is. Dit project richt zich op de kerkdorpen Hertme en Zenderen. Het project is oorspronkelijk opgezet door Carint vanuit het oogpunt van zorg en ouderen en gericht op het handhaven en/of verbeteren van het voorzieningenniveau. Achterliggende gedachte is het leefbaar en vitaal houden van Hertme en Zenderen. Daarna is de uitvoering door de gemeente Borne voortgezet. Naast ambtelijke inzet van de gemeente wordt eveneens inzet van de dorpen zelf en van diverse partners op het gebied van wonen, welzijn en zorg gevraagd.

Dit project sluit aan bij de prestatievelden 1 en 5.

Maatjesproject

Via het maatjesproject wordt ondersteunend contact tot stand gebracht tussen mensen in een sociaal isolement enerzijds en vrijwilligers anderzijds. Het kan gaan om ouderen, (ex-)cliënten van hulpverleningsinstellingen, tieners en alleenstaande minderjarige asielzoekers. Daarnaast beoogt het maatjesproject samenwerking te stimuleren tussen hulpverleningsinstellingen onderling en tussen deze instellingen en vrijwilligerswerk op het gebied van nazorg. Uit onderzoek is gebleken dat deelnemers met een maatjescontact minder terugvallen in het vaak ongewenste oude gedrag.

Het vrijwilligersproject wordt uitgevoerd door V(rijwillig) O(ndersteunend) C(ontact) Tandem Twente dat is voortgekomen uit een initiatief van Humanitas, telefonische Hulpdienst, Platform Maatschappelijke Opvang, Thuiszorg Centraal Twente en Tactus.

Dit project sluit aan bij de prestatievelden 4, 5 en 8.

MIM/Homestart project

Soms kunnen jonge ouders door de veranderde omstandigheden van hun leven met de komst van een klein kind het even niet meer zien zitten. Een luisterend oor, een helpende hand en een schouderklopje kunnen dan net genoeg zijn om door te blijven gaan en de balans weer terug te vinden.

Maar ook gezinnen waar oudere kinderen zijn, kunnen bij tijd en wijlen behoefte hebben aan ondersteuning bij de opvoeding. Uit landelijke cijfers is gebleken dat MIM (Moeders Informeren Moeders)/Homestart een succesvolle methode is om met behulp van vrijwilligers opvoedingsondersteuning te bieden. Met MIM/Homestart worden ouders die opvoedingssteun nodig hebben gekoppeld aan opgeleide vrijwilligers die hen voor bepaalde tijd een steuntje in de rug geven. De ervaring van een 3-jarige piloot MIM/Homestart in Borne en Hof van Twente (2003 – 2005) heeft uitgewezen dat hier jaarlijks 20 tot 30 gezinnen mee geholpen worden die anders misschien in de zwaardere hulpverlening terecht zouden komen. Hierbij zijn 20 vrijwilligers betrokken. Het project is ontwikkeld door Humanitas. Thuiszorginstelling Carint verzorgt de coördinatie van hulpvraag en aanbod. Vrijwilligers die zich beschikbaar stellen, worden geselecteerd en geschoold om begeleiding en ondersteuning te kunnen bieden aan ouders met jonge kinderen. Door de nauwe band met de thuiszorg zijn de lijnen voor verwijzing kort. Ouders kunnen zich rechtstreeks, via school of consultatiebureau aanmelden bij de coördinator. Mocht koppeling met een vrijwilliger niet zinvol lijken omdat de hulpvraag te zwaar is, dan wordt doorverwezen naar een professionele organisatie. Ter overbrugging van de tijd dat nog geen hulp in beeld is, kan tijdelijke een koppeling aan ene vrijwilliger worden aangeboden. (€ 16.000,= incidenteel per jaar beschikbaar voor de jaren 2008 t/m 2010).

Dit project sluit aan bij de prestatievelden 2, 4 en 5.

Wmo-projecten met subsidie van provincie

Er zijn vier projecten in het kader van de Wmo gestart, waarvoor subsidie van de provincie is ontvangen:

a. *Burgerparticipatie*

In 2006 is subsidie voor 3 jaar van de provincie ontvangen om de burgerparticipatie vorm te geven. In september 2007 is het Wmo-platform geïnstalleerd. Tevens zijn een notitie en een verordening cliëntenparticipatie vastgesteld waarin is omschreven hoe we met cliëntenparticipatie wensen om te gaan. In 2008 wordt een pilot met een digitaal burgerpanel opgezet.

In 2006 is door de provincie € 50.000,= subsidie toegekend voor de jaren 2006 t/m 2008.

Dit project sluit aan bij de Wmo in het algemeen en de participatie in het bijzonder.

b. *Happy fris*

Het project Happy fris (oftewel "heb je frisdrank") is een lokaal anti-alcohol (ofwel pro-fris) campagne, ontwikkeld door Tactus, een organisatie voor verslavingszorg. De doelgroep zijn jongeren van de 1^e en 2^e klas van het voortgezet onderwijs. In Borne wordt op de basisscholen gewerkt met het e-learning project over alcohol (ook van Tactus).

Alcoholvoorlichting houdt echter niet op na de basisschool. Met dit project wordt geprobeerd een goede aansluiting te krijgen tussen het e-learning project op de basisscholen en het happy-fris project bedoeld voor 1^e en 2^e-klassers van het voortgezet onderwijs. Bovendien is er in samenwerking met de Bornse sportverenigingen met een kantine in eigen beheer, een werkgroep gevormd die een pilot gaat uitvoeren in het kader van Happy fris, "alcohol en sportkantines".

In 2007 is door de provincie € 38.000,= subsidie toegekend voor de jaren 2007 en 2008.

Dit project sluit aan bij de prestatievelden 2 en 9.

c. *Senioren, jeugd en vrijwilligerswerk ter bestrijding van eenzaamheid onder ouderen*

Kern van het project is activiteiten voor ouderen te organiseren om hen te laten participeren. Dit gebeurt door jongeren te stimuleren tot vrijwilligerswerk, die hun talenten inzetten voor ouderen. Ouderen en jongeren leren elkaar beter kennen, de betrokkenheid tussen verschillende generaties wordt vergroot. Tevens wordt een methodiek beschreven zodat andere gemeenten / organisaties deze kan gebruiken. Dit project wordt samen met de gemeente Hof van Twente uitgevoerd.

In 2007 is door de provincie € 47.500,= subsidie toegekend voor de jaren 2007 en 2008.

Dit project sluit aan bij de prestatievelden 4 en 5.

d. *Vroege signalering voor Club Extra*

Door de deskundigheid voor signalering van kinderen met een motorische achterstand bij het technische kader bij sportverenigingen te bevorderen, kan preventief gerichte ondersteuning worden geboden aan kinderen met een motorische achterstand. Samen met zorgaanbieders wordt cursusmateriaal ontwikkeld en worden cursussen aangeboden aan de sportverenigingen.

Ook wordt een communicatietraject ontwikkeld waardoor het technisch kader van de sportverenigingen, jeugdigen en hun ouders wegwijs zullen worden gemaakt in de ondersteuningsmogelijkheden voor kinderen met een motorische achterstand. Zo wordt een adequate doorstroming gewaarborgd van het verenigingsaanbod naar het specifieke aanbod (Club Extra). Door vroegtijdige signalering wordt verwacht dat onder jeugdigen die reeds sporten, de sportuitval zal verminderen.

In 2007 is door de provincie € 16.500,= subsidie toegekend voor de jaren 2007 en 2008.

Dit project sluit aan bij de prestatievelden 2, 4 en 5.

Beleidsnotitie Wmo

De beleidsnotitie Wmo met als subtitel "informatie en advies, cliëntondersteuning, cliëntenparticipatie en individuele voorzieningen" is in februari 2006 door de gemeenteraad vastgesteld.

Deze nota geeft de richting en keuzes aan waarin Borne vorm geeft aan de Wmo (op de onderdelen zoals in de subtitel genoemd). Er is bij de implementatie van de Wmo bewust gekozen voor het smalle scenario. Dat wil zeggen dat de beleidsnotitie Wmo uit 2006 alleen de prestatievelden 3 en 6 omvat.

Deze nota sluit aan bij de prestatievelden 3 en 6.

Notitie “Het Wmo-loket – de uitwerking”

Deze notitie, die in september 2006 door het college van B&W is vastgesteld, geeft een uitwerking van de één-loket-gedachte voor de Wmo. De front-office is gepositioneerd bij de publieksbalie, de back-office bij de Sociale Zaken, inclusief de telefonische bereikbaarheid.

Deze nota sluit aan bij prestatieveld 3.

Verordening cliëntenparticipatie

De gemeenteraad heeft in december 2006 de “Verordening cliëntenparticipatie Wet maatschappelijke ondersteuning” vastgesteld. Doelstelling van cliëntenparticipatie is dat belanghebbenden worden betrokken bij de voorbereiding, uitvoering, monitoring en evaluatie van het (gevoerde) Wmo-beleid. En dat belanghebbenden kunnen bijdragen aan de totstandkoming en verbetering van het integraal gemeentelijk Wmo-beleid. De gemeente heeft hiertoe het Wmo-platform ingesteld.

Deze verordening is niet specifiek van toepassing op één of enkele prestatievelden, maar is van toepassing op de gehele Wmo en alle prestatievelden.

Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Borne 2007

De gemeenteraad heeft in september 2006 de Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Borne 2007 vastgesteld.

In deze verordening zijn de individuele voorzieningen geregeld, zoals hulp bij het huishouden, woonvoorzieningen en vervoersvoorzieningen.

Deze verordening sluit aan bij prestatieveld 6.

Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Borne 2007

Het college heeft in december 2006 het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Borne 2007 vastgesteld. In dit besluit staan de voorwaarden, waaronder de individuele voorzieningen worden verstrekt. Het besluit regelt in feite de financiële grondslag van de individuele voorzieningen, zoals de eigen bijdrage en het persoonsgebonden budget. Het is gebaseerd op de oude voorzieningen uit de Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg) en de nieuwe verplichtingen vanuit de Wmo.

Dit besluit sluit aan bij prestatieveld 6.

Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning 2007

Het college heeft in december 2006 aanvullende beleidsregels maatschappelijke ondersteuning gemeente Borne 2007 vastgesteld. Het beleid op het gebied van de individuele voorzieningen is in principe beleidsarm ingevoerd. Dit betekent dat het oude beleid van de Wvg zoveel mogelijk in stand is gebleven. De beleidsregels betreffen de nieuwe thema's op het gebied van individuele voorzieningen uit de Wmo. Ze zijn in aanvulling op het oude Wvg-beleid vastgesteld.

Deze beleidsregels sluiten aan bij prestatieveld 6.

Kulturhus Borne

In 2005 is het nieuw gebouwde Kulturhus Borne geopend. Kern van een Kulturhus is een centrale ontmoetingsplaats te bieden voor tal van functies: bibliotheek, muziekschool, jongerenontmoetingsplek, cultuur en theater, cursussen op het gebied van vrije tijdsbesteding, cursussen voor mensen met een verstandelijke beperking en eenzame ouderen (doordat cursussen worden gegeven, wordt invulling gegeven aan de ontmoetingsfunctie vanuit de oude Welzijnswet), VVV, Steunpunt informele zorg Twente en Welzijn Ouderen Borne.

Dit sluit aan bij de prestatievelden 1 en 5.

Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid 2007 -2010

In het kader van de Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid 2007 - 2010, dat in 2006 is vastgesteld en waarvoor in 2007 / 2008 Actiejaarplannen Veiligheid zijn opgesteld, wordt onder meer beoogd de veiligheid en leefbaarheid in de wijken te verhogen. Jaarlijks worden hiertoe twee wijkschouwen afgenomen. De bedoeling van wijkschouwen is tot een inventarisatie te komen van knelpunten op het gebied van leefbaarheid en veiligheid in de wijk. In 2007 is dat gebeurd in de wijk Tichelkamp. Ook de verbeteracties die naar aanleiding van de wijkschouw naar voren kwamen, zijn voor de wijk Tichelkamp in 2007 uitgevoerd. Voor 2008 staan de verbeteracties voor de Stroom Esch en de wijkschouw en verbeteracties voor de Spanjaardswijk op het programma. Tevens zijn convenanten afgesloten met Zenderen en Hertme (om de leefbaarheid te verhogen). Voor Zenderen en Hertme is tevens in het kader van het dorpsplan, een dorpsagenda opgesteld. Voor de wijk Stroom Esch is in het voorjaar van 2008 een convenant afgesloten.

Dit sluit aan bij prestatieveld 1.

Kunst en cultuur

Op het gebied van kunst en cultuur vinden vele activiteiten plaats, echter een directe relatie met de Wmo op beleidsmatig gebied is er niet. In 2008 wordt een nieuwe nota kunst en cultuur ontwikkeld. Een relatie met de Wmo zou kunnen worden gelegd, bijvoorbeeld door middel van het inzetten van specifieke kunst- en cultuurprojecten om deelname aan het maatschappelijk verkeer te bevorderen en sociale eenzaamheid te bestrijden (prestatieveld 5). Een nieuwe rijksstimuleringsregeling voor cultuur, brede school en sport kan hierin misschien iets betekenen.

Armoedebeleid

Op dit moment is er geen specifiek armoedebeleid. In 2008 wordt dit opgepakt en ontwikkeld en komt er een nota armoedebeleid (prestatieveld 1 en 5).

Nieuwkomersbeleid

Het nieuwkomersbeleid moet op grond van de nieuwe Wet Inburgering worden geactualiseerd. Dit wordt in 2008 opgepakt en ontwikkeld (prestatieveld 5).

Lokale educatieve agenda

De lokale educatieve agenda is een open agenda waarin bestuurlijke afstemming plaatsvindt tussen diverse partijen (gemeente, scholen, peuterspeelzalen en kinderdagverblijven) die zich richten op jongeren in de leeftijd van 0 tot 23 jaar. Jeugdbeleid in de meest brede zin van het woord maakt hier een belangrijk deel van uit zoals preventief jeugdbeleid, jeugdgezondheidszorg, onderwijs(achterstandsbeleid), leerplicht en voortijdig schoolverlaten, sport en het nog op te zetten Centrum voor Jeugd en Gezin. De lokale educatieve agenda wordt in 2008 vorm gegeven (prestatieveld 2).

Bijlage 4: subsidie lijst 2008

Muziekonderwijs	€ 186.193
Vormings- en ontwikkelingswerk	€ 5.368
Openbare bibliotheek	€ 358.190
Instellingen sport	€ 16.200
Amateuristische kunstbeoefening	€ 18.935
Instellingen kunst	€ 62.286
Monumentenbeleid	€ 37.000
Instellingen recreatie & toerisme en volkscultuur	€ 83.008
Incidentele subsidies en experimenten	€ 20.288
Algemeen maatschappelijk werk	€ 186.411
Slachtofferhulp	€ 5.000
Ouderenvoorzieningen	€ 102.341
Instellingen gehandicapten	€ 17.158
Maatschappelijke begeleiding nieuwkomers	€ 13.500
Instellingen welzijnswerk	€ 191.054
Vrijwilligerswerk	€ 24.359
Fonds sociale vernieuwing	€ 30.000
Jeugd- en jongerenverenigingen / scouting	€ 14.010
Preventief jongerenbeleid	€ 90.416
Peuterspeelzalen	€ 106.720

G E M E E N T E B O R N E

Bijlage 5: Raadsbesluit Wmo-beleidsplan en nota “Mantelzorg en mantelzorgondersteuning 2008-2011” 7 oktober 2008 en 11 november 2008.

Op 7 oktober 2008 heeft de gemeenteraad het Wmo-beleidsplan en de nota “Mantelzorg en mantelzorgondersteuning 2008-2011”, alsmede de reactienota op deze 2 plannen vastgesteld, voor zover deze een vertaling zijn van het huidige beleid en passen binnen de huidige beschikbare middelen. Ten aanzien van nieuw beleid op deze terreinen, waarvoor extra middelen nodig zijn, is op dat moment geen standpunt ingenomen. In haar begrotingsvergadering van 11 november 2008 heeft de gemeenteraad zich hierover uitgesproken.

De raad heeft het besluit genomen om geld beschikbaar te stellen voor het meest urgente nieuwe beleid, wenselijk nieuw beleid en een onderdeel van incidenteel nieuw beleid. De volgende keuzes zijn gemaakt.

Structureel is er € 103.200,= beschikbaar gesteld voor de volgende onderdelen:

▪ Applicatiebeheer wmo systeem (0,3 fte)	€ 19.500,=
▪ Verplichte participatie en verantwoording binnen de Wmo (0,5 fte)	€ 32.500,=
▪ Mantelzorg: extra subsidie Steunpunt Informele Zorg door wijziging in de financiële verantwoordelijkheid	€ 28.200,=
▪ Activiteitenbudget mantelzorgondersteuning	€ 10.000,=
▪ Beleid i.h.k.v. mantelzorg en mantelzorgondersteuning (0,2 fte)	€ 13.000,=

Incidenteel is er € 80.000,= beschikbaar gesteld voor de volgende onderdelen:

▪ Pilot PGB Welzijn
waarvan € 20.000,= werkbudget en € 39.000,= personele kosten.	€ 59.000,=
▪ Het doorlichten van de huidige algemene voorzieningen op het nieuwe wmo beleid (0,2 fte)	€ 13.000,=
▪ “Blij in de wijk”-subsidie; Als uitbreiding van de door het college gedane voorstellen ten aanzien van de uitvoering van het Wmo-beleidsplan, heeft de raad besloten gedurende een pilotperiode van 2 jaar (2009 en 2010) jaarlijks € 4.000,= beschikbaar te stellen voor “Blij in de wijk”. Hiermee kunnen burgerinitiatieven voor verbetering van de wijk of buurt worden gestimuleerd.	€ 8.000,=

De door de raad gemaakte keuzes houden tevens in dat er geen geld beschikbaar is gesteld voor extra personele middelen voor de Lokale Educatieve Agenda en brede school, het beleid op prestatievelden 7,8 en 9 en de pilot gratis openbaar vervoer Regiopashouders. In principe zal er geen personele inzet plaatsvinden m.b.t. nieuw beleid op deze terreinen tenzij dit door het organisatie-ontwikkeltraject kan worden opgevangen binnen de bestaande formatie. Ook de aanschaf van een vraagverhelderingssysteem is niet in de begroting meegenomen.

Begrippenlijst wmo beleid

Aanbesteden	De voorgenomen uitvoering (van een werk of een levering) in het openbaar beschikbaar stellen voor een prijsopgave.
Aanbodgericht	Werkwijze waarbij het aanbod uitgangspunt is.
Awbz	Algemene wet bijzondere ziektekosten
Beleidsarm	Minimale uitvoering geven aan taken zonder dat daar beleid aan ten grondslag ligt
Benchmark	Het vergelijken van (wmo) prestaties met andere gemeenten
BOS project	Buurt onderwijs sport project
Bovenlokale samenwerking	Samenwerking die verder gaat dan de eigen gemeente. bv. regionaal
Brede school	De samenwerkende partijen die zich bezighouden met opgroeiende kinderen. Hierbij hoort in ieder geval onderwijs en welzijn, maar vaak ook kinderopvang, cultuur, sport, de bibliotheek, enz.
Budgettair neutraal	Binnen het bestaande budget
Burgerparticipatie	Het betrekken van burgers bij beleidsvorming
Centrumgemeente	Gemeenten die verantwoordelijk zijn voor bovenlokaal beleid en voorzieningen.
Collectief ondersteuningsaanbod	Ondersteuning waar alle burgers gebruik van kunnen maken
Compenseren	Samen zoeken naar een oplossing voor problemen, een gebrek verlichten door er iets anders tegenover te stellen.
Convenant	Overeenkomst.
Dagarrangementen	Activiteiten voor kinderen om ouders in staat te stellen arbeid te verrichten.
Doeluitkering	Uitkering van het rijk met een specifiek doel.
GALM	Een bewegingsstimuleringsproject om inactieve senioren van 55-65 jaar actief te maken.
GGD	Gemeentelijke Geneeskundige Dienst
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg (individueel)
Neje noaberschap	Vrijwillige samenwerkende gemeenschap van burgers. (Civil society)
Horizontaal sturingsmodel	Model waarbij het rijk kaders aangeeft en de gemeente met de samenleving beleid vormt en hierover ook verantwoording aflegt aan die samenleving.
Implementatie	Invoeren van wetten of beleid (een nieuw systeem) in een organisatie.
Inclusief beleid	Beleid dat voor alle burgers, dus ook burgers met enige vorm van een beperking, toepasselijk is.
Individuele voorzieningen	Ondersteuning specifiek voor één persoon.
Instrumentele uitgangspunten	Uitgangspunten die als voorwaarde gelden om beleid uit te voeren.
Interactieve beleidsvorming	Beleidsvorming waarbij burgers en externe partijen/organisaties zo vroeg mogelijk betrokken zijn.
Intersectorale afstemming	Afstemming tussen verschillende afdelingen binnen de gemeente.
Intramurale zorg	Zorg binnen ziekenhuis of inrichting.
Kaderwet	Wet die hoofdlijnen aangeeft.
KANS	Kinderen actief na schooltijd.
Ketensamenwerking	Opeenvolgende samenwerking van organisaties en instanties die op hetzelfde vlak werkzaam zijn.
Klimaatversterking	Versterken van het sociale klimaat/de saamhorigheid in de samenleving.
Lokale educatieve agenda	Bestuurlijke afstemming met diverse partijen die betrokken zijn bij jongeren tot 23 jaar.
Mezzo	Belangenvereniging van mantelzorgers.
MIM	Moeders Informeren Moeders
Monitoring	Bijhouden van resultaten.

Multifunctionele accommodatie	Ruimte die voor meerdere doeleinden gebruikt wordt/kan worden.
OGGZ	Openbare geestelijke gezondheidszorg.
Participatie	Het deelhebben in iets.
Participatiewet	Wet die tot doel heeft zoveel mogelijk mensen aan de samenleving te laten meedoen waarbij evenwicht wordt gezocht tussen eigen verantwoordelijkheid, maatschappelijk meedoen en ondersteuning.
PGB	Persoonsgebondenbudget.
Pilot	Proefproject.
Planning- en control cyclus	Terugkerend moment waarop budgetten door de gemeenteraad via de begroting beschikbaar worden gesteld.
Preventieve interventie	Ingrijpen in een situatie om te voorkomen dat deze uit de hand loopt.
Prestatieafspraken	Afspraken die met organisatie/instellingen gemaakt worden over te leveren diensten/producten.
Prestatie-indicatoren	Gegevens waarmee prestaties gemeten kunnen worden.
SMART	Specifiek-Meetbaar-Acceptabel-Realistisch-Tijdgebonden.
Sociale kaart	Overzicht van (lokale/regionale) voorzieningen/organisaties/instanties.
Strategische uitgangspunten	Uitgangspunten die als vertrekpunt binnen een breder kader van het wmo-beleid dienen.
Urbal project	Project met als doel het bevorderen van de leefbaarheid op het platteland.
vaKANSie	Activiteiten voor kinderen tijdens vakanties.
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten.
VOC Tandem Twente	Vrijwillig Ondersteunend Contact.
Voorzieningencluster	Samenvoegen van diverse voorzieningen zoals bv. school/kinderopvang/gezondheidscentrum.
Vraaggestuurd	Werkwijze waarbij de vraag het uitgangspunt is.
Vraagverheldering	Onderzoeken wat de werkelijke vraag/probleem van iemand is.
VWS	Volksgezondheid Welzijn en Sport.
Wcpv	Wet collectieve preventie volksgezondheid.
Wi	Wet inburgering.
Wijkschouwen	Gezamenlijk met burgers kijken naar knelpunten in de wijk.
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning.
WOB	Welzijn Ouderen Borne.
Wvg	Wet voorzieningen gehandicapten.
Wwb	Wet werk en bijstand.

Oktober 2008 © Gemeente Borne

Bezoekadres: Rheineplein 1, 7622 DG Borne
Postadres: Postbus 200, 7620 AE Borne

www.borne.nl

G E M E E N T E B O R N E